

OCENA BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU SĘPOLEŃSKIEGO

2020

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W SĘPÓLNIE KRAJEŃSKIM**

Wstęp.....	2
Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku.....	4
Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych.....	12
Jakość dostarczanej wody.....	27
Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.....	34
Warunki sanitarno - higieniczne środowiska pracy.....	39
Warunki sanitarno - higieniczne w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych.....	42
Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	44
Działalność oświatowo – zdrowotna.....	48
Dane teleadresowe.....	51
Sprawozdanie o działalności kontrolno-represyjnej oraz w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego – DRUK MZ-45	52

Szanowni Państwo

Zapraszam Państwa do zapoznania się z cyklicznie wydawanym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Sępólnie Krajeńskim raportem o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu sępoleńskiego w zakresie zdrowia publicznego. Mam nadzieję, że raport przyczyni się do lepszego poznania zadań jakie na rzecz zdrowia publicznego wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna, zrozumienia wagi zagadnień sanitarnych i podejmowanych działań przeciwepidemicznych, a także wpłynie na świadomość społeczną w zakresie prawidłowych zachowań zdrowotnych.

Zmiany w strukturach organizacyjnych Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Z dniem 15 marca 2020r. weszła w życie nowelizacja ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Konsekwencją wprowadzenia tych zmian było przywrócenie pionizacji struktur PIS, a państwowy powiatowy inspektor sanitarny, został organem rządowej administracji zespolonej w województwie. Powtórnie przejęto nadzór sanitarny w stosunku do podmiotów, dla których powiat jest organem założycielskim lub organem prowadzącym, w tym Szpitala Powiatowego, szkół ponadpodstawowych, DPS, itp. Z dniem 1 lipca 2020r. została zlikwidowana Państwowa Inspekcja Sanitarna MSWiA. Kontrole nad powiatowymi strukturami m.in. Policji, Państwowej Straży Pożarnej wykonuje obecnie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny.

Realizacja zadań statutowych odbywała się zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć na rok 2020r.” obejmującym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami, który był opiniowany przez Starostę Powiatu Sępoleńskiego. W dniu 20 marca 2020r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszono stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. **Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy wstrzymano w obiektach nadzorowanych działania kontrolne zgodnie z harmonogramem kontroli obiektów na rok 2020. To działanie miało na celu skierowanie wszystkich sił i zasobów kadrowych na prowadzenie czynności związanych z zabezpieczeniem epidemiologicznym.** Od tego momentu działania pracowników PSSE w Sępólnie Kraj. były skierowane przede wszystkim na ograniczenie zakażeń koronawirusem wśród mieszkańców powiatu sępoleńskiego i koncentrowały się głównie na szybkiej identyfikacji osób zakażonych, osób narażonych na kontakt z koronawirusem, koordynacji przebiegu izolacji, kwarantanny i nadzoru epidemiologicznego oraz badań w kierunku SARS-CoV2. Praca inspekcji sanitarnej w czasie pandemii obejmowała również :

- prowadzenie działań przeciwepidemicznych,
- kontrole przestrzegania wprowadzonych ograniczeń, nakazów i zakazów,

- działalność edukacyjną - przekazywanie wiarygodnych i rzetelnych informacji na temat COVID-19 w zakresie epidemiologii, profilaktyki, badań i szczepień ochronnych.

Ocenę sporządzono w oparciu o dokonaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. analizę sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych oraz wyniki czynności kontrolnych przeprowadzonych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, których celem jest ustalenie stanu rzeczywistego i stwierdzenie czy ten stan jest zgodny z przepisami prawa sanitarnego, a w konsekwencji zapobieżenie lub wyeliminowanie stanu niezgodnego z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi lub stanu zagrażającego życiu i zdrowiu ludzi. W ramach identyfikowania różnorodnych zagrożeń zdrowotnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. jest włączony do funkcjonowania centralnych systemów monitorowania sytuacji epidemiologicznej w skali krajowej i unijnej, które są realizowane poprzez prowadzenie :

- monitoringu jakości wody do spożycia przez ludzi
- monitoringu jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli
- systemu Wczesnego Ostrzegania o niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – RASFF
- systemu informowania o produktach kosmetycznych i substancjach chemicznych - RAPEX
- systemu monitorowania i ostrzegania o dopalaczach -SMIOD
- systemu rejestracji chorób zawodowych
- elektronicznych rejestrów chorób zakaźnych/zakażeń
- elektronicznego systemu nadzoru nad dystrybucją szczepionek – ESNDS
- systemu rejestracji wywiadów epidemiologicznych – SRWE
- rejestru ognisk epidemicznych – ROE i Epi-Baza
- systemu EWP3 (Ewidencja Wjazdu do Polski)
- systemu ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS)

Oddając w Państwa ręce niniejszy dokument pragnę szczególnie podziękować:

- ***Staroście Sępoleńskiemu oraz pracownikom Starostwa i PUP,***
- ***Komendantowi i funkcjonariuszom KPP w Sępólnie Kraj.,***
- ***Dowódcy i żołnierzom 56 Bazy Lotniczej w Inowrocławiu,***
- ***Burmistrzom i Wójtowi***

za współpracę i pomoc w realizowaniu zadań na rzecz walki z epidemią COVID-19.

Zapraszam również na naszą stronę internetową - <https://www.gov.pl/web/psse-sepolno-krajenskie> oraz FaceBook gdzie znajdziecie Państwo elektroniczną wersję niniejszego raportu oraz wiele innych informacji związanych z działalnością Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Sępólnie Krajeńskim.

*Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj.
Elżbieta Estkowska*

STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku obejmuje nadzorem obiekty prowadzące działalność żywnościowo-żywnościową.

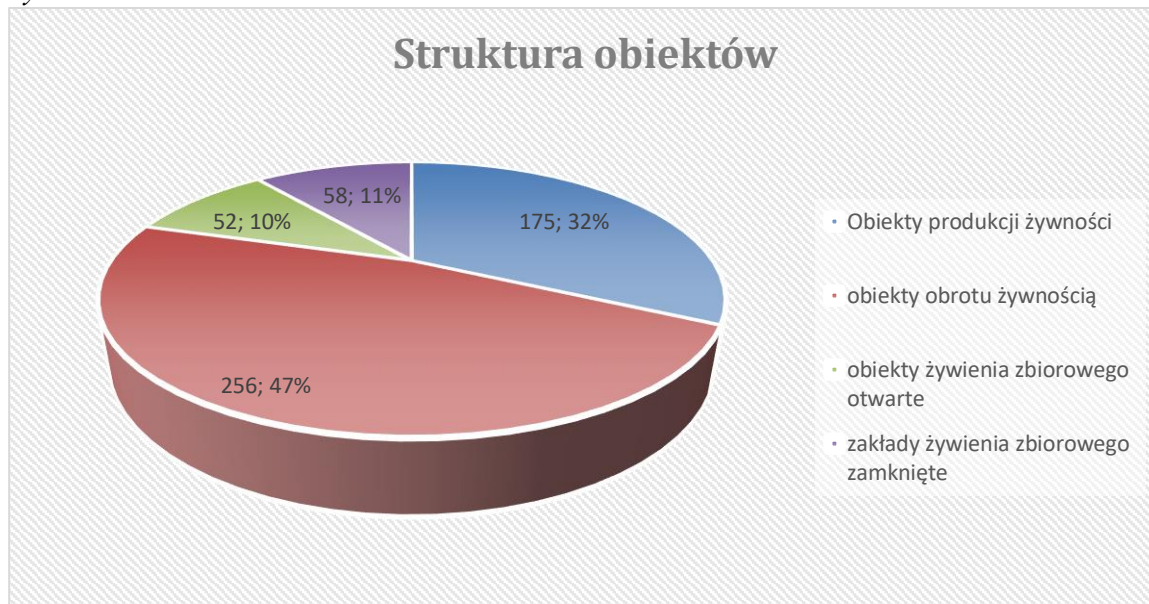
W roku 2020 Państwowy Powiatowy Inspektor sanitarny obejmował nadzorem 551 zakładów prowadzących działalność związaną z produkcją i obrotem żywnością.

Zgodnie z obowiązującą klasyfikacją statystyczną działające zakłady dzielimy na:

- 1) obiekty produkcji żywności;
- 2) obiekty obrotu żywnością;
- 3) obiekty żywienia zbiorowego otwarte;
- 4) zakłady żywienia zbiorowego zamknięte,

Wśród obiektów produkcji żywności znajdują się: automaty do lodów, piekarnie, ciastkarnie, młyn, pieczarkarnia, gospodarstwa rolne i ogrodnicze; obiekty obrotu żywnością to: sklepy spożywcze, kioski, hurtownie i inne punkty sprzedaży śr. spożywczych, obiekty żywienia zbiorowego otwarte: restauracje, punkty małej gastronomii a zakłady żywienia zbiorowego zamknięte to: stołówki w szkołach, żłobkach, przedszkolach, szpitalach, domach opieki, zakładach pracy i inne prowadzące żywienie określonej grupy ludzi.

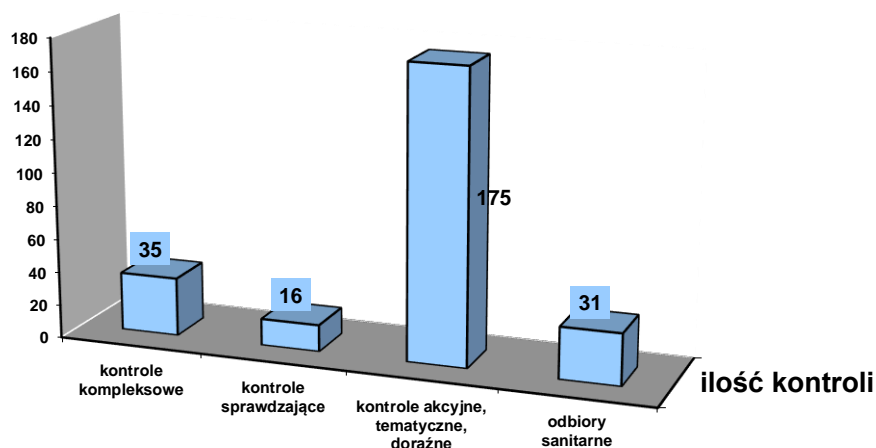
Wykres 1. Struktura obiektów w 2020 r.

W powyższych obiektach przeprowadzono **257 kontroli sanitarnych**, w tym 206 tematycznych, 16 sprawdzających wykonanie zaleceń. W sytuacji stwierdzenia nieprawidłowości prowadzono postępowanie administracyjne, w ramach którego wydano w **roku 2020 wydano 92 decyzje**, w tym 76 decyzji merytorycznych i 16 płatnościowe.

Schemat kontroli przedstawiony jest na poniższym wykresie:

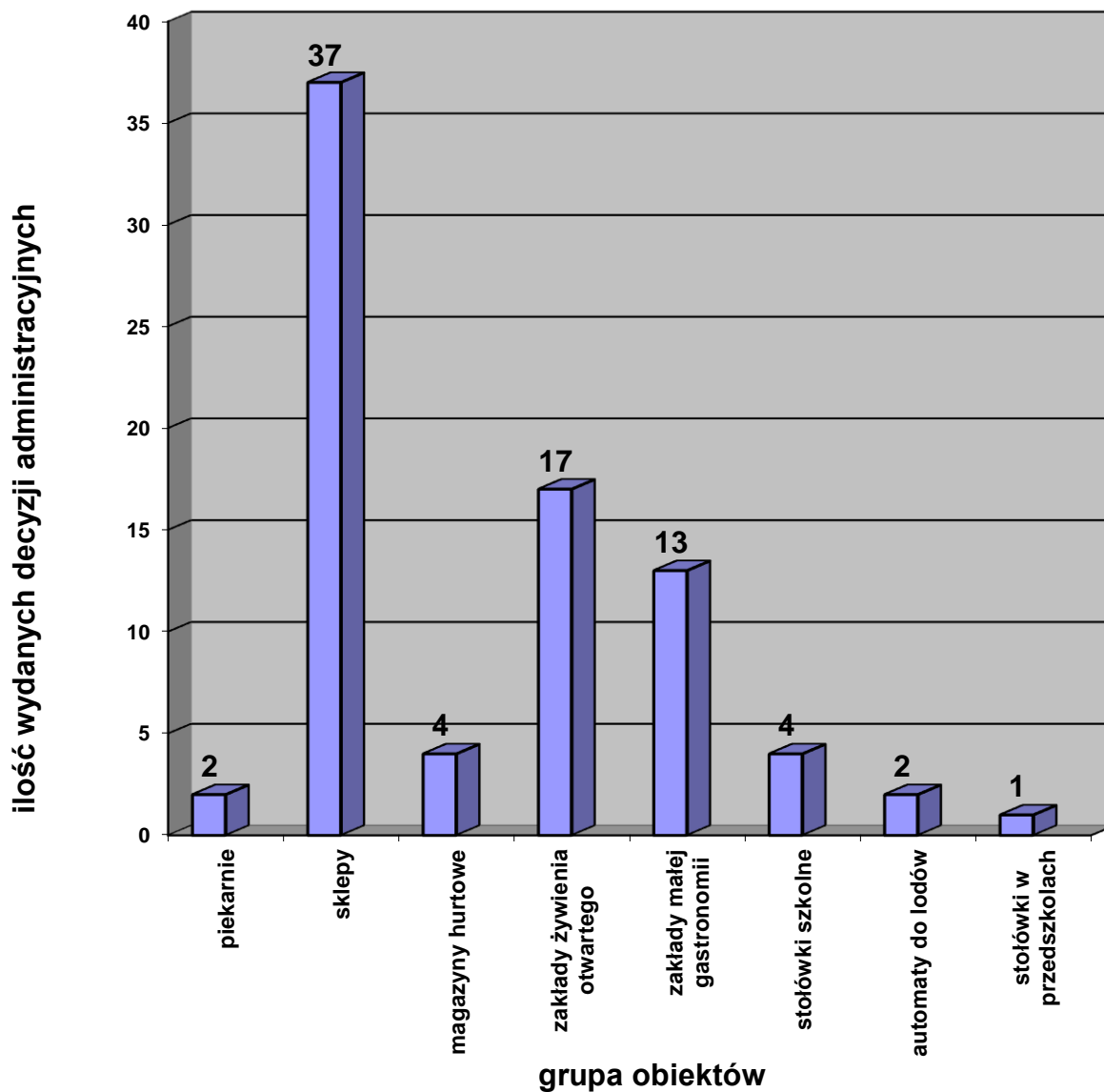
kontrole sanitarne

Wydane decyzje administracyjne

- 1 decyzji merytorycznych,
- 16 decyzje płatnościowe,
- 30 decyzji zatwierdzających
- 1 decyzji zmieniających,
- 11 decyzje umarzające,
- 13 decyzji uchylających,
- 19 decyzji o wykreśleniu z rejestru.

Decyzje administracyjne wydane w poszczególnych grupach obiektów

Najczęstszymi nieprawidłowościami występującymi w zakładach na terenie powiatu sępoleńskiego są m. in.:

- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni, urządzeń, sprzętów,
- niewłaściwy stan sanitarny, czystość i porządek,
- brak lub nieaktualne orzeczenia lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- brak środka do dezynfekcji powierzchni do kontaktu z żywnością,;
- nieprawidłowości w stosowaniu lub braki w instrukcjach dobrej praktyki higienicznej,

Konsekwencją stwierdzenia rażących nieprawidłowości było **nałożenie 3 mandatów karnych na sumę 1000 zł**. Przyczyną nałożenia mandatów karnych było niezapewnienie odpowiedniego stanu sanitarnego zakładu.

Grupa obiektów	Ilość mandatów karnych	Kwota mandatów karnych (w zł)
Sklepy spożywcze	1	400
Zakłady Żywnienia Otwartego	1	200
Stołówki w ośrodkach czasowych	1	400
Razem	3	1000

Pobór próbek

Do badania laboratoryjnego ogółem pobrano 164 próbek, w tym

- 161 próbek środków spożywczych,
- 3 próbki wyrobów do kontaktu z żywnością

W roku 2020 próbki pobierane do badań na terenie powiatu sępoleńskiego badane były w laboratoriach usytuowanych na terenie całego kraju:

- WSSE Warszawa – próbki w kierunku Pestycydy; napromieniowanie,
- WSSE Gdańsk - próbki w kierunku Azotany
- WSSE Poznań – próbki w kierunku Azotany;
- WSSE Lublin – próbki w kierunku 3MCPD, oleje mineralne;
- WSSE Łódź - próbki w kierunku Pestycydy

- PIWPIB Puławy – próbki w kierunku oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe;
- WSSE Katowice – migracja specyficzna PAA, zawartość kwasów omega 3,6,9;
- WSSE Białystok – migracja kadmu i ołowiu - PU,
- WSSE Rzeszów – pestycydy;
- WSSE Gorzów Wlkp - akrylamid

Próbki pobrane do badań w kierunkach: jod w soli, WWA, Furan, skażenia promieniotwórcze, zawartość witamin i składników mineralnych, znakowanie, mikotoksyny, ŚSSPŻ, mikrobiologia - zostały zbadane w laboratorium w WSSE Bydgoszcz a w kierunku: substancje dodatkowe, zawartość kofeiny – PSSE Toruń.

PSSE w Sępólnie Kraj. dokonała oceny prawidłowości oznakowania 6 próbek:

- „Doppel Herz Vital Tonik. Suplement diety”
- „Plusssz Kobieta + multiwitamina”
- „SHAPE. Suplement diety”
- „inka Magne. Rozpuszczalna kawa zbożowa wzbogacona w magnez”
- „Jogurt o smaku truskawkowym do picia wzbogacony w wapń i witaminę D”
- „Suplement diety Immunooil Tran”

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zakwestionowano 2 próbki:

- **”Skrzydło z indyka świeże”** - Badanie wykazało obecność Campylobacter spp. w 10g.

W związku z tym, że producent przedmiotowego mięsa prowadził działalność na terenie nadzorowanym przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Siedlcach, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. przekazał powyższą informację do wiadomości i wykorzystania służbowego.

- **„BIO Wafle kukurydziane z solą morską”** - w w/w produkcie stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu zanieczyszczenia Akrylamidu. Zawartość akrylamidu w odniesieniu do najwyższego dopuszczalnego poziomu w waflach kukurydzianych wynosi 300 µg/kg. Stwierdzona zawartość 460,4 ± 107,6 µg/kg przekraczała dopuszczalny poziom.

W związku z powyższym, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. przesłał powiadomienie pierwotne do systemu RASFF.

System RASFF:

Podobnie jak w latach ubiegłych, podejmowano działania w ramach unijnego systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych RASFF.

Pracownicy podejmowali działania kontrolne mające na celu wycofanie oraz nadzorowanie procesu wycofywania z obrotu produktów:

- ✓ **SoRiso Olej z ryżu naturalny 100%** - zakwestionowany z uwagi na przekroczenie NDP estrów 3-MCPD 96227 ± 1245 ppb) oraz estrów glicydowych (3173 ± 920 ppb). Nie stwierdzono obecności przedmiotowego produktu w obrocie. W okresie wcześniejszym zakład wycofał przedmiotowy olej w ilości 2szt x 0,5l,
- ✓ **Kielbasa polska wędzona** - zakwestionowana z uwagi na wykrycie obecności *Listeria monocytogenes* w 5 z 5 próbek produktu,
Nie stwierdzono obecności przedmiotowego produktu w obrocie.
- ✓ **„Kresto Sezam”** zakwestionowany z uwagi na stwierdzenie obecności *Salmonella* Amsterdam i *Salmonella* Livingstone w 1 z 5 zbadanych próbek produktu, W celu sprawdzenia czy przedmiotowy produkt znajduje się w obrocie przeprowadzono kontrole sanitarne/ rozmowy telefoniczne zgodnie z załączoną listą dystrybucyjną.
Stwierdzono 3 szt., które zwrócono do hurtowni.
- ✓ **„Rodzynki Sultańskie FRESCO”** zakwestionowane z uwagi na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A ($17,1 \pm 5,1$ $\mu\text{g}/\text{kg}$). Nie stwierdzono obecności przedmiotowego produktu w obrocie.
- ✓ **„Papryka słodka mielona”** a także surowiec do produkcji ww. produktu – papryka słodka pochodząca z Hiszpanii, które zakwestionowano z uwagi na wykrycie obecności *Salmonella* z grupy BO. W celu sprawdzenia czy przedmiotowy produkt znajduje się w obrocie przeprowadzono rozmowy telefoniczne zgodnie z załączoną listą dystrybucyjną.
W jednym z zakładów żywienia zamkniętego stwierdzono na stanie ilości 0,636kg przedmiotowego produktu, dokonano zwrotu i przedstawiono fakturę korygującą.
- **Bułki pszenne do hamburgerów z sezamem „maxi BURGER buns with sesame”** - zakwestionowane z uwagi na stwierdzenie niewłaściwej jakości organoleptycznej (obcy chemiczny zapach). Stwierdzono w obrocie 3 opakowania (4x75g) przedmiotowego produktu. Podmiot wycofał z obrotu w/w 3 opakowania i dokonał zwrotu do dostawcy.
- **Buraczki wiórki marki Lewiatan”** zakwestionowane z uwagi na stwierdzenie obecności ciała obcego – szkła,
Nie stwierdzono obecności przedmiotowego produktu w obrocie.
- **„Wino Mogen David Concord Alc. 10,5%** zakwestionowane z uwagi na stwierdzenie zmienionych cech organoleptycznych (niecharakterystyczny, wyczuwalny obcy zapach). Nie stwierdzono obecności przedmiotowego produktu w obrocie.

- powiadomienie o niezgodności nr AA20.2560 (iRASFF 433110) dot. niedozwolonych oświadczeń zdrowotnych w reklamie suplementu diety pn. **Lung Detox**, pochodzącego z Luxemburgu, W celu sprawdzenia czy przedmiotowy produkt znajduje się w obrocie przeprowadzono 4 kontrole sanitarne w miejscach obrotu suplementami diety (apteki, sklep internetowy) sporządzając 4 protokoły kontroli sanitarnej. W trakcie kontroli nie stwierdzono w obrocie przedmiotowego produktu.
Dokonano przeglądu stron internetowych zgodnie z ustawowymi kompetencjami, np. www.ekowyspa.pl. Nie stwierdzono w/w produktu.
- powiadomienie o niezgodności zgłoszone przez punkt kontaktowy RASFF/ACC Cypru, dot. niedozwolonych oświadczeń zdrowotnych w reklamie suplementu diety pn. **Detonic**. W celu sprawdzenia czy przedmiotowy produkt znajduje się w obrocie przeprowadzono 4 kontrole sanitarne w miejscach obrotu suplementami diety (apteki, sklep internetowy) sporządzając 4 protokoły kontroli sanitarnej. W trakcie kontroli nie stwierdzono w obrocie przedmiotowego produktu.
Dokonano przeglądu stron internetowych zgodnie z ustawowymi kompetencjami, np. www.ekowyspa.pl. Nie stwierdzono w/w produktu.
- powiadomienie o niezgodności w sprawie wysokiej zawartości witaminy B6 w suplemencie diety dla mężczyzn pn. **Alpha Multiwitamina** dla mężczyzn, pochodzącym z Wielkiej Brytanii. W trakcie bieżącego nadzoru nie stwierdzono w obrocie przedmiotowego produktu. Przeprowadzono 4 kontrole sanitarne (sporządzono 4 protokoły kontroli), w tym 2 na targowiskach i 2 w miejscach obrotu środkami spożywczymi.
- powiadomienie o niezgodności, w związku z licznymi skargami konsumenckimi dot. produktu pn. **Dipper XL Tongue Painter Raspberry, marki Vidal**, pochodzącego z Hiszpanii - nie odnotowano skarg dotyczących przedmiotowego produktu.
- powiadomienie informacyjne dot. śledzenia pochodzenia produktu pn. **California Shelled Almonds** pochodzącego ze Stanów Zjednoczonych i przekazania informacji czy **środek transportu o numerze rejestracyjnym GA4202J** jest zarejestrowany przez organy PIS na terenie powiatu sępoleńskiego. W w/w środek transportu nie został zarejestrowany przez PPIS w Sępólnie Kraj.

System RAPEX:

W ramach zgłoszeń w systemie RAPEX:

- ✓ **notyfikację nr: A12/00812/20 oraz A12/00813/20** dotyczące perfum, w których stwierdzono obecność alergenów zapachowych niewskazanych w składzie zamieszczonym na opakowaniu produktów.

W celu sprawdzenia obecności w obrocie przedmiotowego produktu, przeprowadzono 3 kontrole w miejscach wprowadzania do obrotu wyrobów kosmetycznych (sporządzono 3 protokoły kontroli sanitarnej). **Nie stwierdzono w obrocie przedmiotowego wyrobu.**

- ✓ **notyfikację nr: A12/00889/20** dot. perfum, w których stwierdzono obecność alergenów zapachowych niewskazanych w składzie zamieszczonym na opakowaniu produktu.

W celu sprawdzenia obecności w obrocie przedmiotowego produktu, przeprowadzono 3 kontrole w miejscach wprowadzania do obrotu wyrobów kosmetycznych (sporządzono 3 protokoły kontroli sanitarnej). **Nie stwierdzono w obrocie przedmiotowego wyrobu.**

- ✓ **notyfikację nr: A12/00093/20** dot. wyrobu do farbowania włosów p.n. Black Henna.

W celu sprawdzenia obecności w obrocie przedmiotowego produktu, przeprowadzono 8 kontroli w miejscach wprowadzania do obrotu wyrobów kosmetycznych (sporządzono 8 protokołów kontroli sanitarnych). **Nie stwierdzono w obrocie przedmiotowego wyrobu.**

Produkcja podstawowa i sprzedaż bezpośrednia

W 2020r. 16 rolników prowadzących produkcję pierwotną i sprzedaż bezpośrednią złożyło wnioski o dokonanie wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono kontrole sanitarne u kilku rolników objętych nadzorem. Kontrolą objęto m. in. utrzymanie czystości w zakładzie, używania wody pitnej oraz zapewnienie higienicznych warunków produkcji, transportu i składowania produktów roślinnych.

Rozprzestrzenianie się afrykańskiego pomoru świń

W związku z rozprzestrzenianiem się afrykańskiego pomoru świń, w roku 2020, przeprowadzono przy współudziale przedstawicieli Inspekcji Weterynaryjnej a także Policji, 16 kontroli wprowadzania do obrotu mięsa i przetworów ze szczególnym uwzględnieniem mięsa z dzików na targowiskach. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Analiza zachorowań i współczynników zapadalności na wybrane choroby zakaźne w powiecie sępoleńskim za 2020 rok.

1. Analizę zachorowań i współczynników zapadalności na wybrane choroby zakaźne w powiecie sępoleńskim, przeprowadzono na podstawie zarejestrowanych w 2020 roku zachorowań na choroby zakaźne oraz danych z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego.
2. Ocena sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych objętych programem obowiązkowych szczepień ochronnych. Ocena stanu szczepienia populacji.

Choroby wieku dziecięcego

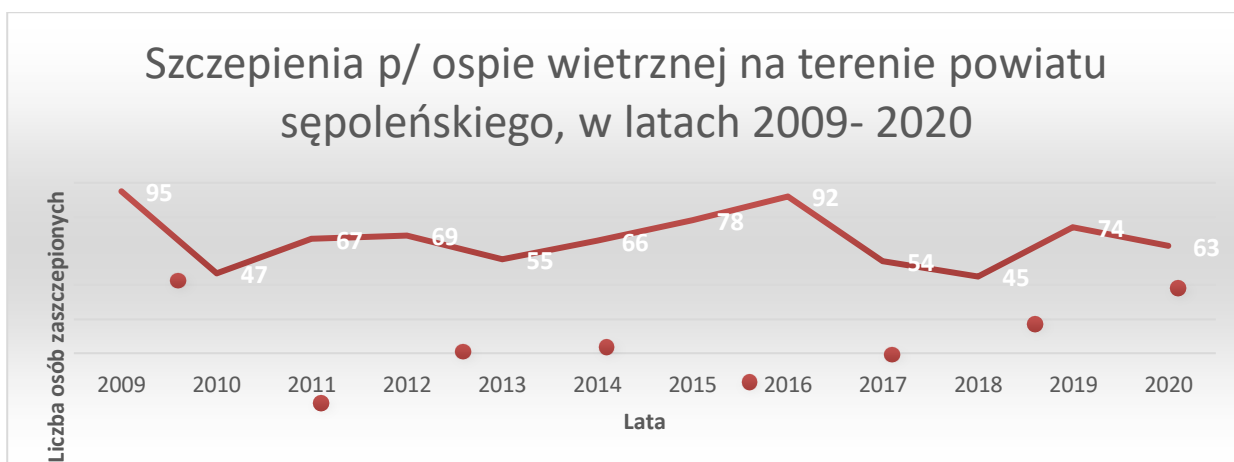
W analizowanym okresie, na terenie powiatu sępoleńskiego zgłoszono 1 przypadek zachorowania na **różyczkę** (wsp. zap. 2,44/100 tys.), które dotyczyło osoby zaszczepionej 2 dawkami szczepionki p/różyczki oraz **świnę- nagminne zapalenie przyusznic** (wsp.zap. 2,44/100 tys.), które dotyczy osoby w wieku 18 lat, leczonej ambulatoryjnie. Osoba ta była zaszczepiona 2 dawkami szczepionki p/świnie. W 2020 roku, zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na **świnę**. W wynikach analizy obejmującej całe województwo, tendencję spadkową w porównaniu z rokiem wcześniejszym, odnotowano dla zachorowań na świnę, różyczkę i krztusiec.

W roku 2020 odnotowano niewielki spadek zachorowań na **ospę wietrzną** – zgłoszono 150 przypadków (wsp. zap. 365,35/ 100tys.), porównując do roku 2019, w którym zarejestrowano 180 zachorowań. Jedna osoba wymagała hospitalizacji, dwie z nich były zaszczepione pełnym cyklem szczepień p/ospie wietrznej. Najliczniejsza grupa wiekowa pacjentów, znalazła się w przedziale: od 3 do 6 roku życia – 90 osób.

W 2020 roku zmalała (63 osoby), w porównaniu z rokiem 2019 (74 osoby) ilość dzieci uodpornionych zalecaną szczepionką **p/ ospie wietrznej** oraz w ramach wprowadzonych pod koniec 2008 roku do Programu Szczepień Ochronnych szczepień dzieci z grup ryzyka.

Na terenie powiatu sępoleńskiego w minionym roku, nie odnotowano zachorowania na **odrę** i inne choroby i zakażenia przeciw którym stosowane są obowiązkowe szczepienia: **blonicę, poliomyelitis, tężec.**

Inne choroby wysypkowe wieku dziecięcego

W roku 2020 liczba zachorowań na **szkarlatynę (płonicę)** uległa zmniejszeniu do 1 jednostki chorobowej (wsp. zap. 2,44/ 100 tys.) w porównaniu z rokiem 2019 gdzie zachorowało 7 osób (wsp. zap. 17,01/ 100 tys.) przypadków (możliwych). Wszyscy chorzy byli leczeni ambulatoryjnie.

Analiza zachorowań dla całego województwa, wykazała znaczny spadek zachorowań na tę jednostkę chorobową.

Ocena sytuacji epidemiologicznej zatruc i zakażeń pokarmowych wywołanych przez czynniki biologiczne

- bakteryjne zatrucia i zakażenia pokarmowe

W analizowanym okresie czasowym, w przedziale zachorowań wywołanych pałeczkami **Salmonella sp.**, zgłoszono 2 przypadki zatruc pokarmowych (wsp. zap. 4,87/100tys.). Współczynniki zapadalności, w grupie zatruc pokarmowych, podobnie jak w latach wcześniejszych, były znacząco niższe od wartości odnotowanych w województwie.

Do wystąpienia w/w zakażeń, prawdopodobnie przyczyniły się zaniedbania w zakresie przestrzegania higieny rąk, oraz higieny żywienia i żywności.

W 2019 roku zgłoszono 3 przypadki salmonelloz.

Jednym z naczelných zadań realizowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj., jest kształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych i żywieniowych wśród społeczeństwa a zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży. Realizacja powyższych zadań jest możliwa między innymi dzięki edukacji prozdrowotnej, propagującej

prawidłowe nawyki higieniczno-zdrowotne oraz dzięki stałemu nadzorowi nad produkcją i sprzedażą żywności.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., jak każdego roku, angażował się w działania informacyjno– edukacyjne, jednakże z powodu pandemii SARS-CoV-2 głównie nasze działania skupiły się na rozpowszechnianiu działań edukacyjnych drogą online.

W 2020 roku zarejestrowano tak samo jak w roku ubiegłym 17 (wsp. zap. 41,41/ 100tys.) sporadycznych przypadków zachorowań na zakażenia jelitowe wywołane przez **Clostridioides difficile**. 17 chorych było poddanych hospitalizacji. W 82% zachorowania dotyczyły osób w wieku średnim i podeszłym. Zapadalność dla całego województwa była około 5,12 krotnie niższa w stosunku do powiatu sępoleńskiego. Natomiast wsp. zap. w województwie kujawsko- pomorskim jest porównywalny z rokiem ubiegłym. **Inne określone** jelitowe zakażenia bakteryjne 1 przypadek (wsp. zap. 2,44/100tys.).

-wirusowe zakażenia jelitowe

Spośród **wirusowych zakażeń jelitowych**, w analizowanym okresie 2020 roku, zarejestrowano ogółem 9 zachorowań, co stanowiło znaczący spadek w stosunku do roku 2019, w którym zarejestrowano 78 przypadków.

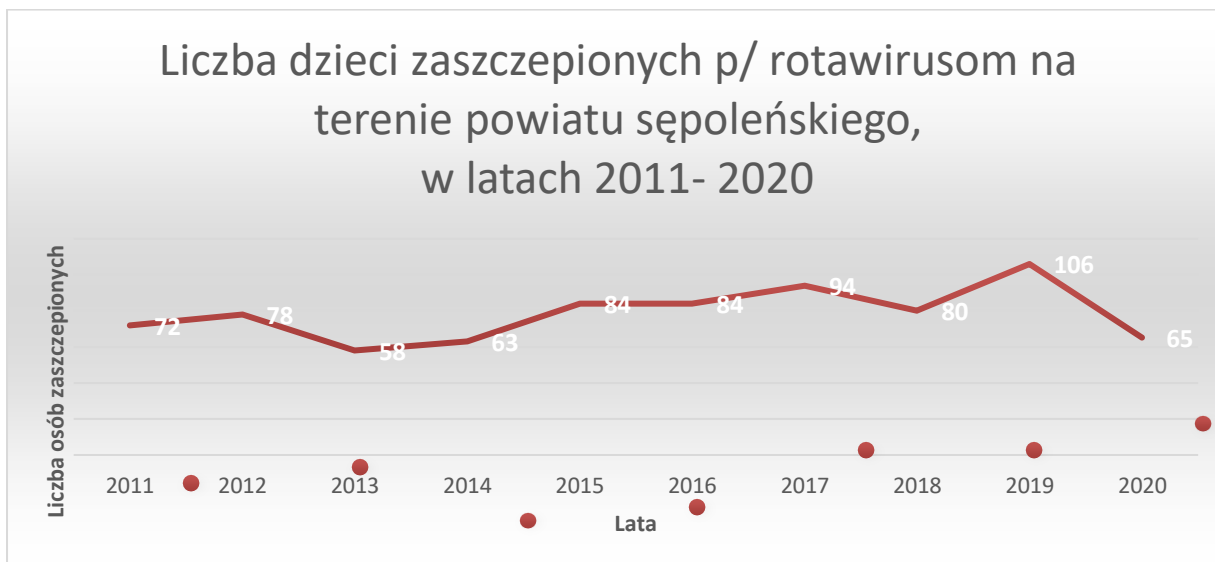
Z ogółu zakażeń wirusowych, 8 zachorowań (wsp. zap.19,49/100tys.) wywołanych było przez **rotawirusy** (w 2019 roku zgłoszono 67 zachorowań), brak stwierdzonego przypadku przez **adenowirusy** (wsp. zap. 0,0/100tys. - w 2019 roku zgłoszono 17 zachorowań), natomiast **inne nieokreślone** 1 przypadek (wsp. zap. 2,44/100tys.). Nie zarejestrowano zachorowań o etiologii **norowirusowej**.

W grupie wiekowej **dzieci do lat 2** wystąpiły 3 przypadki zachorowania (wsp.zap. 699,30/100tys.), porównując z rokiem 2019- 42 przypadki (wsp.zap. 5172,41/100tys.).

W 8/9 przypadków w/w przypadków, chorzy poddani byli hospitalizacji.

Współczynnik zapadalności w grupie zakażeń rotawirusowych, był wyższy od wartości w województwie, które uległy spadkowi w stosunku do roku 2019.

W roku 2020 roku, immunizacji p/rotawirusom poddano 65 dzieci (106 osób, zaszczepiono w roku 2019).

- biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe w tym u dzieci do lat 2 o etiologii nieokreślonej

W roku 2020, ogólna liczba zachorowań w porównaniu z rokiem poprzednim 2019, gdzie było 29 przypadków (wsp.zap. 70,48/100tys.), miała tendencje spadkową tj. 16 przypadków (wsp. zap. 38,97/100 tys.) z czego 2 osoby zostały poddane hospitalizacji. Natomiast w grupie **dzieci do lat 2** zgłoszono, 4 przypadki (wsp. zap 932,4/100 tys.), w 2019 roku zgłoszono 2 przypadki (wsp.zap. 246,3/100tys.).

- ogniska zatruc i zakażeń pokarmowych

Nie odnotowano ognisk **chorób przenoszonych drogą pokarmową**.

Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób przenoszonych przez naruszenie ciągłości tkanek ze szczególnym uwzględnieniem WZW typu B, WZW typu C, HIV/AIDS

W 2020 roku nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na **ostre wzw typu B**, jak również koinfekcji **wzw typu B+C**.

Natomiast zarejestrowano 4 nowe przypadki (wsp.zap. 9,74/100tys.) z rozpoznaniem **przewlekłe i BNO wzw typu B**. Wszystkie z tych osób nie były zaszczepione p/wzw typu B.

W roku 2019 zgłoszono 2 przypadki (wsp.zap. 4,86/100tys.), w w/w grupie zachorowań.

W minionym roku zarejestrowano 2 nowe przypadki dodatnich wyników badań w kierunku **anty HCV** z rozpoznaniem **przewlekłe i BNO wzw typu C** (wsp.zap. 4,87/100tys.), W jednym przypadku, dodatni wynik anty HCV uzyskano w badaniach przesiewowych ciężarnych.

Porównując zapadalność w województwie (wsp.zap. 4,78/100tys.), można zaobserwować podobieństwo w ilości zachorowań.

W analizowanym przedziale czasowym tak jak w latach poprzedzających, osoby z otoczenia przypadków zakażeń **wzw typu B** i **wzw typu C** zostały zgłoszone do lekarzy poz, celem objęcia ich nadzorem lekarskim, oraz szczepieniami ochronnymi (w przypadku osób z najbliższego otoczenia chorwgo na wzw typu B). We wszystkich przypadkach, przeprowadzono wywiady epidemiologiczne i działania edukacyjne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., w ramach działań edukacyjnych, informuje osoby z rozpoznanymi p/ciałami anty HCV i HBs, o potrzebie kontynuowania dalszej diagnostyki w poradni hepatologicznej. Stanowi to podstawę do ewentualnego zakwalifikowania do leczenia oraz monitorowania przebiegu zakażenia.

W analizowanym okresie, nie zarejestrowano **nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV**, oraz przypadków zachorowań na **AIDS**.

Ocena sytuacji epidemiologicznej w zakresie inwazyjnych zakażeń podlegających rejestracji.

- Streptococcus pneumoniae

Na terenie powiatu sępoleńskiego, w minionym roku nie zarejestrowano ani jednego przypadku (wsp. zap. 0,0/100tys.), w porównaniu z rokiem 2019, w którym zarejestrowano 1 przypadek inwazyjnej choroby, wywołanej przez Streptococcus pneumoniae. Przypadek dotyczył mężczyzny u którego wyizolowano **Streptococcus pneumoniae** z płynu, z jamy opłucnej w której, w wyniku przeprowadzonych badań diagnostycznych wykryto ropień.

- Streptococcus pyogenes

W roku 2020, w grupie chorób inwazyjnych, wywołanych przez Streptococcus pyogenes inwazyjną, zgłoszono 7 przypadków (możliwych) **róży** (wsp. zap.17,05/100 tys.), niewymagających hospitalizacji, porównując rok ubiegły, zgłoszono 1 przypadek (możliwy) **róży**.

W okresie poddanym analizie, nie zarejestrowano przypadków zachorowań wywołanych przez **Neisseria meningitidis** i **Hemophilus influenzae**

- Encefalopatie gąbczaste

W analizowanym okresie, zarejestrowano 1 potwierdzony przypadek (wsp. zap. 2,44/100 tys). **Encefalopatie gąbczaste: Choroba Creutzfelda- Jakoba (CJD)**. Diagnozę postawiono na podstawie badania molekularnego, w którym wykryto białko występujące w zakażeniu

powolnymi wirusami ośrodkowego układu nerwowego. Był to jedeny przypadek w województwie Kujawsko – Pomorskim, którym zakończył się zgonem.

- Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze

W okresie poddanym analizie, zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na **toksoplazmozę** wrodzoną u niespełna 2 miesięcznego dziecka (wsp. zap. 2,44/100 tys.), który wymagał hospitalizację.

Neuroinfekcje

W grupie neuroinfekcji, w 2020 roku nie zgłoszono przypadków zachorowań, natomiast w roku 2019 były to 4 przypadki: **2** (wsp.zap. 4,86/100tys.) - zapalenie opon mózgowych, nie określone, **2** (wsp.zap. 4,86/100tys.) - zapalenie opon mózgowych w chorobach bakteryjnych sklasyfikowanych gdzie indziej (Neuroborelioza).

Choroby przenoszone przez kleszcze

W minionym 2020 roku, zarejestrowano 10 przypadków **boreliozy** (wsp.zap. 24,36/100tys.), w 2019 roku, zarejestrowano 11 przypadków (wsp.zap. 26,73/100tys.), w tym 2 przypadki **neuroboreliozy** (wsp.zap. 4,86/100tys.)

Zapadalność na boreliozę, w powiecie sępoleńskim była wyższa od zapadalności w województwie. Natomiast zapadalność w przypadku neuroboreliozy to jest jeden przypadek w całym województwie Kujawsko-pomorskim (wsp. zap. 0,05/100 tys).

Podobnie jak w latach wcześniejszych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., prowadził działania informacyjno-edukacyjne głównie online wśród społeczeństwa, w zakresie profilaktyki boreliozy oraz kleszczowego zapalenia mózgu. W zakresie występowania chorób odzwierzęcych, kontynuowana jest współpraca z Powiatowym Inspektorem Weterynarii w Sępólnie kraj.

Gruźlica

Na terenie powiatu sępoleńskiego w 2020 roku, zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na gruźlicę płuc (wsp. zap. 2,44/100tys.), Po przeprowadzeniu wywiadu epidemiologicznego, 6 osób z otoczenia chorego zostały objęte nadzorem epidemiologicznym. Dzięki prowadzonemu nadzorowi, osoby z otoczenia pozostają w stałym zabezpieczeniu medycznym.

W 2019 roku, zarejestrowano 7 przypadków zachorowań na gruźlicę (wsp.zap. 17,01/100tys.), w tym 6 przypadków dotyczyło gruźlicy płuc, natomiast jedno zachorowanie zdiagnozowano jako gruźlicę innych narządów.

Współczynnik zapadalności był 0,14,57 –krotnie niższy od wartości z 2019r., w którym zarejestrowano 7 przypadków gruźlicy.

Choroby przenoszone drogą płciową

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny **nie zarejestrował** zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową.

Grypa i zachorowania grypopochodne

Liczba podejrzeń zachorowań na grypę i zachorowania grypopodobne w analizowanym przedziale czasowym, była niższa w stosunku do poprzedniego roku i wynosiła 12132 przypadków (20576 przypadków w 2019 roku); 74 osoby zostały skierowane do szpitala (103 osoby skierowane do szpitala w roku 2019).

Zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na **grypę** typ B (wsp. zap. 2,44/100 tys.), w województwie zarejestrowano 93 przypadki zachorowań (wsp. zap. 4,49/100 tys.).

W roku 2020 przeciwko grypie zaszczepiły się 891 osoby, co stanowi wzrost w stosunku do roku 2019, w którym immunizacji poddano 773 osoby.

W zakresie profilaktyki grypy, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., nawiązuje współpracę z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, placówkami nauczania i wychowania.

W 2019 roku, w programie: Nadzór nad grypą – SENTINEL, uczestniczył NZOZ „DOKTÓR” w Sępólnie Kraj. W minionym roku, w ramach programu nie pobrano wymazów wirusologicznych.

Profilaktyka wścieklizny u ludzi

W ramach profilaktyki wścieklizny po narażeniu, 3 osoby (wsp. zap. 7,31/100 tys.) poddano immunizacji, co stanowi spadek liczby zaszczepionych w porównaniu z rokiem 2019, w którym zaszczepiono 8 osób (wsp.zap.19,44/100tys.).

Współczynnik zapadalności był niższy w stosunku do zapadalności w województwie (wsp. zap. 15,22/100 tys.), która uległa spadkowi w porównaniu z rokiem 2019.

Na terenie powiatu sępoleńskiego, zarejestrowano ogółem 48 przypadków pokąsań przez zwierzęta (43 przypadki pokąsań w roku 2019) w tym: 40 przez psy, 6 przez koty, 1 przez kunę, 1 przez mysz.

Pod względem liczby narażenia, zdecydowanie najczęściej dochodzi do pokąsań przez psa.

Pod względem liczby narażenia, zdecydowanie przodują gminy Sępólno Krajeńskie na równi z Więcbork.

W ramach nadzoru bieżącego i zapobiegawczego nad chorobami odzwierzęcymi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., nadal kontynuuje współpracę z gminami tworzącymi powiat, Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Komendantem Powiatowej Policji, oraz Wojewódzką Przychodnią Chorób Zakaźnych w Bydgoszczy, jak również w zależności od sytuacji z innymi instytucjami.

Ocena szerzenia się chorób zawleczonych z innych krajów, zachorowania na choroby szczególnie niebezpieczne i wysoce zakaźne (cholera, dżuma, ospa prawdziwa, gorączki krwotoczne) oraz zdarzenia stanowiące zagrożenie dla zdrowia publicznego.

Nie odnotowano w roku 2020 wystąpienia chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych a także zdarzeń stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego.

W 2019 roku zgłoszono, prawdopodobny przypadek zachorowania na odrę, rozpoznany u dziecka, które mieszka zagranicą, był to przypadek importowany.

ZAKAŻENIE SARS -CoV-2 I COVID-19

COVID-19 - ostra choroba zakaźna układu oddechowego wywołana zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Została po raz pierwszy rozpoznana i opisana w listopadzie 2019, w środkowych Chinach (miasto Wuhan, w prowincji Hubei) podczas serii zachorowań zapoczątkowującej pandemię tej choroby. Choroba COVID-19 przenosi się głównie drogą kropelkową oraz poprzez bezpośredni kontakt śluzówek z wydzielinami z układu oddechowego osoby chorej lub zakażonej.

W odnotowanych przypadkach na terenie powiatu sępoleńskiego do najczęstszych objawów należały :

- kaszel,
- ból mięśni
- nagła utrata zmysłu węchu oraz smaku
- ogólne zmęczenie,
- gorączka,
- duszność,
- ból gardła,
- katar.

W związku z rozprzestrzenianiem koronawirusa na całym świecie oraz rosnącą liczbą zgonów wprowadzono na terenie całego kraju od dnia 20 marca 2020r. stan epidemii.

Pierwsze zakażenie wirusem SARS-CoV-2 na terenie powiatu sępoleńskiego stwierdzono w dniu 01.04.2020r. Początkowo sytuacja epidemiologiczna była stabilna z niskim odsetkiem zachorowalności - do października, kiedy to wystąpiła II fala zakażeń wirusem SARS-CoV-2 i zanotowano dynamiczny wzrost zakażeń. W dniu 20 listopada 2020 roku odnotowaliśmy największą liczbę zakażeń - u 77 osób potwierdzono obecność wirusa .

W tym czasie zarejestrowano zarówno pojedyncze zachorowania jak i ogniska w DPS (dla dorosłych) w Kamieniu Kraj., DPS w Suchorączku, Domu Seniora w Więcborku, w Szpitalu Powiatowym w Więcborku, placówkach oświatowo-wychowawczych, urzędach i zakładach pracy.

Zakażenia manifestowały się z różnym nasileniem - od bez i skąpo objawowych przypadków do wymagających hospitalizacji, użycia terapii tlenowej czy podłączenia do respiratora.

Dane statystyczne dotyczące sytuacji epidemiologicznej COVID-19 oraz realizacji szczepień ochronnych o/ko można znaleźć na dedykowanej stronie rządowej:

<https://www.gov.pl/web/koronawirus/>

Państwowa Inspekcja Sanitarna jako instytucja wykonująca zadania z zakresu zdrowia publicznego jest kluczowym podmiotem, od którego zależy skuteczność działań przeciwepidemicznych w Polsce.

Nasze dotychczasowe działania w ramach pandemii skupiały się na:

- Monitorowanie zachorowań, wyszukiwanie kontaktów z osobami zakażonymi monitorowanie przebiegu izolacji, kwarantanny ,
- skuteczne udzielanie informacji na wszelkie tematy organizacyjne związane z epidemią w tym zwłaszcza rozpoczęcia i zakończenia kwarantanny lub izolacji – stworzenie

sprawnej platformy telefonicznej do pilnego obdzwaniania osób z dodatnim wynikiem badań w kierunku wirusa, ustalanie osób, które były w kontakcie, promocja lub obowiązek wykorzystania aplikacji mobilnej;

- koordynowaniu przepływu informacji z lekarzami POZ – uruchomienie zdalnej informacji o wynikach badań, rozpoczętej i zakończonej kwarantannie;
- wdrożeniu komunikacji promującej zasady bezpiecznego postępowania dopasowanej do grup wiekowych – promocja w mediach w szczególności nastawionych na młodzież;
- skuteczne zbieranie informacji o zakażeniach, osobach będących w kontakcie z osobami zakażonymi; budowanie bazy danych o zakażeniach, do wykorzystania w planowaniu kolejnych działań;
- koordynacja masowego dostępu do badań przesiewowych – uruchomienie opcji w aplikacji, która powinna dać możliwość umówienia się na badanie przesiewowe zdalne (eliminacja kolejek do punktów pobrań);

Od początku epidemii wszystkie związane z nią zadania pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj. realizowane są z wielkim zaangażowaniem i odpowiedzialnością, często w ponadnormatywnym czasie pracy i praktycznie z całodobową dostępnością.

Do pomocy w naszej pracy zostali skierowani:

- pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy, Starostwa Powiatowego w Sępólnie Kraj.

- żołnierze z 56 Bazy Lotniczej w Inowrocławiu

ZGONY Z POWODU CHOROÓB ZAKAŻNYCH

W 2020 roku zgłoszono 44 przypadki zgonów z powodu choroby zakaźnej:

- a) 1 przypadek w związku z zachorowaniem na Bakteryjne zapalenie płuc;
- b) 42 przypadki w związku z zachorowaniem na **COVID-19 i COVID-19 +choroby współistniejące**;
- c) 1 przypadek w związku z chorobą **Choroba Creutzfeldta - Jakoba w. sporadyczny – encefalopatia gąbczasta.**

W 2019 roku zgłoszono 1 przypadek zgonu z powodu Posocznica wywołana przez inne bakterie Gram – ujemne).

OCENA REALIZACJI PROGRAMU SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. znajduje się 12 punktów realizujących szczepienia ochronne:

- 10 punktów szczepień realizujących obowiązkowe szczepienia ochronne dzieci i młodzieży jak również szczepienia zalecane
- 1 Oddział noworodkowy realizujący obowiązkowe szczepienia ochronne noworodków,
- 1 Dział pomocy doraźnej realizujący szczepienia ochronne osób narażonych w szczególny sposób na zakażenie (szczepienia p/ko tężcowi).

Ocenę realizacji Programu Szczepień Ochronnych w roku 2020 przeprowadzono w oparciu o dane zawarte w Rocznych Sprawozdaniach ze Szczepień Ochronnych MZ-54 sporządzonych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w zakresie szczepień ochronnych.

Analiza Porównawcza Szczepień w latach 2019/2020		
Szczepienie p/ko gruźlicy	2019r.	2020r.
Szczepienie dzieci rocznik 2019	99,39 %	100%
Szczepienie p/ko WZW typu B		
Szczepienie podstawowe w 1 roku życia	49,09%	46,75%
Szczepienie podstawowe w 2 roku życia	99,47%	98,87%
Szczepienie p/ko odrze, śwince, różyczce		
Szczepienie podstawowe w 2 roku życia	89,60%	87,54%
Szczepienie podstawowe w 3 roku życia	97,88%	99,22%
Szczepienie przypominające w 10 r.ż.	94,09%	82,66%
Szczepienie I przypominające w 6 r.ż.	81,07%	56,51%
Szczepienie p/ko poliomyelitis		
Szczepienie Pierwotne w 1 roku życia	51,22%	55,84%
Szczepienie Podstawowe w 2 roku życia	47,73%	50,71%
Szczepienie I przypominające	92,27%	80,61%
Szczepienie p/ko błonicy i tężcowi		
Szczepienie Pierwotne w 1 roku życia	51,22%	55,84%
Szczepienie Podstawowe w 2 roku życia	47,73%	50,71%
Szczepienie I przypominające	92,27%	80,61%
Szczepienie II przypominające	96,22%	93,99%

Szczepienie III przypominające	91,34%	89,70%
Szczepienie p/ko krztuścowi		
Szczepienie Pierwotne w 1 roku życia	51,22%	55,84%
Szczepienie Podstawowe w 2 roku życia	47,74%	50,71%
Szczepienie Przypominające w 6 roku życia	92,27%	80,61%
Szczepienie p/ko Haemophilus influenzae		
Szczepienie Pierwotne w 1 r.ż.	51,22%	55,84%
Podstawowe w 2 r.ż.	47,73%	50,71%
Szczepienie p/ko Streptococcus pneumoniae		
Szczepienie Pierwotne w 1 r.ż.	63,64%	64,61%
Szczepienie Podstawowe w 2 r.ż.	80,27%	81,87%

W okresie od 20.03.2020r., do 18.04.2020r., zgodnie z rekomendacjami Ministra Zdrowia, Głównego Inspektora Sanitarnego i konsultantów krajowych w dziedzinie epidemiologii, medycyny rodzinnej, neonatologii i pediatrii odroczone realizację szczepień ochronnych w związku z ogłoszeniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci w 1 i 2 roku życia kształtuje się na zbliżonym poziomie w stosunku do roku ubiegłego. Realizacja szczepień obowiązkowych u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym kształtuje się na niższym niż w roku ubiegłym poziomie.

Duży wpływ na wykonawstwo obowiązkowych szczepień ochronnych ma nadal utrzymująca się tendencja uchylania się od obowiązku szczepień.

W związku z wprowadzoną w 2019 roku zmianą w PSO w analizowanym okresie realizowane były szczepienia przypominające p/śwince, p/odrze, p/różyczce w 10 r.ż. i 6 r.ż.

W stosunku do poprzedniego roku odnotowano niższy odsetek dzieci zaszczepionych dawką przypominającą w 6 oraz 10 r.ż.

W analizowanym okresie w związku z narażeniem na zakażenie zaszczepiono p/ko tężcowi mniejszą ilość osób niż w roku ubiegłym – 151 (w roku 2019-223). Zaobserwowano spadek liczby osób zaszczepionych przeciwko Wirusowemu zapaleniu wątroby typu A – 13 (rok 201 – 17). W roku 2020 zaszczepiono większą liczbę osób przeciwko zakażeniom wywołanym przez Neisseria meningitidis – 56 (rok 2018 – 38), oraz przeciwko Kleszczowemu zapaleniu mózgu – 43 (2019 – 38), oraz przeciwko grypie – 891 (w 2019 roku 773).

W omawianym okresie zarejestrowano 3 przypadki wystąpienia Niepożądanego Odczynu Poszczepiennego. Wszystkie przypadki zostały zakwalifikowane przez lekarz zgłaszających jako łagodne. U wszystkich dzieci nastąpił pełny powrót do zdrowia.

W powiecie sępoleńskim, podobnie jak w całym kraju utrzymuje się niekorzystny wpływ ruchów antyszczepionkowych. Skutkuje to wzrostem liczby osób (rodziców, opiekunów) uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych, a tym samym zwiększeniem się liczby osób nieszczepionych.

W roku 2020 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., w stosunku do 37 osób prowadził działania zmierzające do wyegzekwowania obowiązku poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym. W wyniku podjętych działań 6 osób wykonało obowiązek szczepień. Pomimo podejmowanych przez PPIS w Sępólnie Kraj., działań nadal 27 osób nie wykonało obowiązku szczepień (nie zaszczepiono 22 osób).

Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonej analizy, można uznać że ogólna sytuacja epidemiologiczna i zdrowotna w powiecie sępoleńskim w 2020 roku uległa dużej zmianie. Negatywną sytuację nasiliła pandemia SARS-CoV-2, która sprawiła, iż odsetek zachorowalności oraz umieralności znacząco uległ wzrostowi.

W 2020 roku zarejestrowano 2073 przypadków zachorowań, w tym 152 hospitalizacji (stan wg. sprawozdania MZ-56 za 2020 rok), przeprowadzono 91 wywiadów epidemiologicznych nie związanych z CoVID-19. (w 2019 roku zgłoszono 408 przypadków zachorowań i przeprowadzono 108 wywiadów epidemiologicznych).

Pracownicy Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego w roku 2020 przeprowadzili 4 kontrole w placówkach wykonujących działalność leczniczą (w 2019 roku przeprowadzono 48 kontroli w placówkach wykonujących działalność leczniczą).

Ponadto, na sytuację epidemiologiczną w naszym powiecie miał wpływ m.in.:

1. Spadek zachorowań w przedziale chorób zakaźnych:
  - płonicy (szkarlatyny),
  - ospy wietrznej,
  - gruźlicy,
  - rotawirusy,
  - podejrzeń zakażenia wścieklizną (profilaktyki po ekspozycyjnej).
2. Brak zachorowań w przedziale:
  - potwierdzonych przypadków zachorowań na odrę, błonicę, tężec, poliomyelitis,
  - nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV i AIDS,
  - neuroinfekcji,
  - chorób wieku dziecięcego: krztuśca.
3. Brak ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.
4. Wyższe współczynniki zapadalności, które dotyczyły następujących jednostek chorobowych:
  - boreliozy i neuroboreliozy,
  - WZW typu B i C,

- Streptococcus pyogenes inwazyjna- róża.
5. Z jednostek chorobowych od wielu lat nie występujących na terenie naszego powiatu, zgłoszono:
- 1 przypadek błławicy,
  - 1 przypadek Choroby Creutzfelda- Jakoba
  - 1 przypadek toksoplazmowy

JAKOŚĆ DOSTARCZANEJ WODY

W roku 2020 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. sprawował nadzór nad jakością wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi produkowanej przez przedsiębiorstwa wodociągowe na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021r., poz. 195) oraz ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020r., poz. 2028).

Badania jakości wody wykonywane były przez laboratorium Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz akredytowane laboratoria w przypadku badań przeprowadzanych przez przedsiębiorstwa komunalne. Wymagania dotyczące jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi określone są w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294).

Zaopatrzenie ludności w wodę

Na obszarze powiatu sępoleńskiego wodociągi produkujące wodę przeznaczoną do zbiorowego zaopatrzenia ludności, zasilane są z ujęć podziemnych, które charakteryzują się stałym składem fizyko - chemicznym. Do uzdatniania wody stosowane są tradycyjne sposoby napowietrzania i filtracji. Wszystkie wodociągi znajdujące się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. pracują w oparciu o jedno ujęcie, które stanowi jedna lub kilka studni, eksploatowanych najczęściej naprzemiennie. Studnie na ujęciach są odpowiednio chronione, zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych. Ustanowione są strefy bezpośredniej ochrony sanitarnej ujęć wody, które są oznakowane tablicami informacyjnymi.

Mając na uwadze wysoką jakość świadczonych usług, przedsiębiorstwa wodociągowe, poddają regularnie przeglądowi oraz konserwacji urządzenia wodne wraz z siecią. Każdorazowo, po zakończonych pracach modernizacyjnych, w celu utrzymania odpowiedniej jakości produkowanej wody, sieć dystrybucyjna poddawana jest płukaniu i krótkotrwałemu chlorowaniu w celu eliminacji jej wtórnego zanieczyszczenia.

W roku sprawozdawczym 2020 przeprowadzono modernizację Stacji Uzdatniania Wody w Orzełku. Modernizację przeprowadzono od 22.07.2020 do 31.10.2020r. i obejmował ona:

- rozbudowę stacji o II ° pompowania wody
- całkowite zautomatyzowanie stacji

- wymianę wszystkich urządzeń i instalacji technologicznych wewnątrz stacji
- remont hali technologicznej
- wymianę pomp głębinowych w studniach
- montaż nowych obudów studni typu Lange
- montaż zbiorników retencyjnych
- remont budynku stacji uzdatniania wody

W roku 2020 powstało ujęcie awaryjne w Kawlach. Z eksploatacji został wyłączony wodociąg publiczny w Kawlach. Stacja Uzdatniania Wody została wyremontowana i po zakończeniu remontu przekształcono ujęcie wody w awaryjne źródło wody dla wodociągu publicznego w Sępólnie Kraj. Woda z ujęcia pobierana będzie tylko w przypadku dużego rozbioru wody latem, awarii lub zamknięcia wodociągu publicznego w Sępólnie Kraj. Przed każdym uruchomieniem administrator wodociągu zobowiązany jest do przeprowadzenia badań jakości wody.

Struktura wodociągów w 2020 roku

W roku 2020 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. znajdowało się ogółem 12 wodociągów zlokalizowanych na terenie 4 gmin powiatu sępoleńskiego oraz 3 ujęcia indywidualne:

Wodociągi o produkcji wody 1000 – 10000 m³/d

- *Wodociąg publiczny w Sępólnie Kraj.* – zaopatrujący miejscowości: Sępólno Kraj., Dziechowo, Chmielniki, Komierówko, Grochowiec, Niechorz, Piaseczno, Sikorz, Siedlisko, Świdwie, Wysoka Kraj., Zboże, Wiśniewka, Trzciany, Skarpa, Lutówko i

Lutówko Młyn oraz miejscowości zaopatrywane wcześniej przez wodociąg publiczny w Kawlach: Wiśniewa, Lutowo, Iłowo osada, Jazdrowo, Iłowo wieś, Radońsk, Kawle.

Wodociągi o produkcji wody 100 – 1000 m³/d

- *Wodociąg publiczny w Więcborku* – zaopatrujący miejscowości: Więcbork, Suchorączek, Nowy Dwór, Karolewo, Śmiłowo, Dalkowo, Jastrzębiec, Młynki,
- *Wodociąg publiczny w Kamieniu Kraj.* – zaopatrujący miejscowości: Kamień Kraj., Płocicz, Duża Cerkwica, Mała Cerkwica, Radzim, Dąbrówka, Dąbrowa, Witkowo, Witkowo leśniczówka, Witkowski Młyn,
- *Wodociąg publiczny w Przepalkowie* - zaopatrujący miejscowości: Przepalkowo, Sośno, Obodowo, Olszewka, Dziedno, Dębiny, Zielonka, Wielowicz, Wielowiczek, Szywnaład, Roztoki, Borówki,
- *Wodociąg publiczny w Sitnie* – zaopatrujący miejscowość Sitno, Mierucin, Tuskowo, Skoraczewo, Jazkowo, Wąwelno,
- *Wodociąg publiczny w Orzełku* - zaopatrujący miejscowości: Orzełek, Zamarte, Obkas, Niwy, Nowa Wieś, Jerzmionki, Osady Jerzmionkie,
- *Wodociąg publiczny w Wałdowie* - zaopatrujący miejscowości: Wałdowo, Wałdówko, Wilkowo, Włóscibórz, Teklanowo, Komierowo, Zalesie.
- *Wodociąg publiczny w Sypniewie* - zaopatrujący miejscowości: Sypniewo, Dorotowo, Wilcze Jary, Wymysłowo, Adamowo, Adamowo-Leśnictwo, Lubcza, Jeleń, Frydrychowo,
- *Wodociąg publiczny w Runowie Kraj.* - zaopatrujący miejscowości: Runowo, Borzyszkowo, Czarmuń, Czarmuń gajówka, Puszcza, Klarynowo, Górowatki, Katarzynie, Klementynowo, Zabartowo, Zgniłka, Zabartowo,
- *Wodociąg publiczny w Witunii* - zaopatrujący miejscowości: Witunia, Zakrzewek, Zakrzewska Osada, Chłopigozd-Gajówka, Chłopigozd-Leśnictwo,

Wodociągi o produkcji wody <100 m³/d

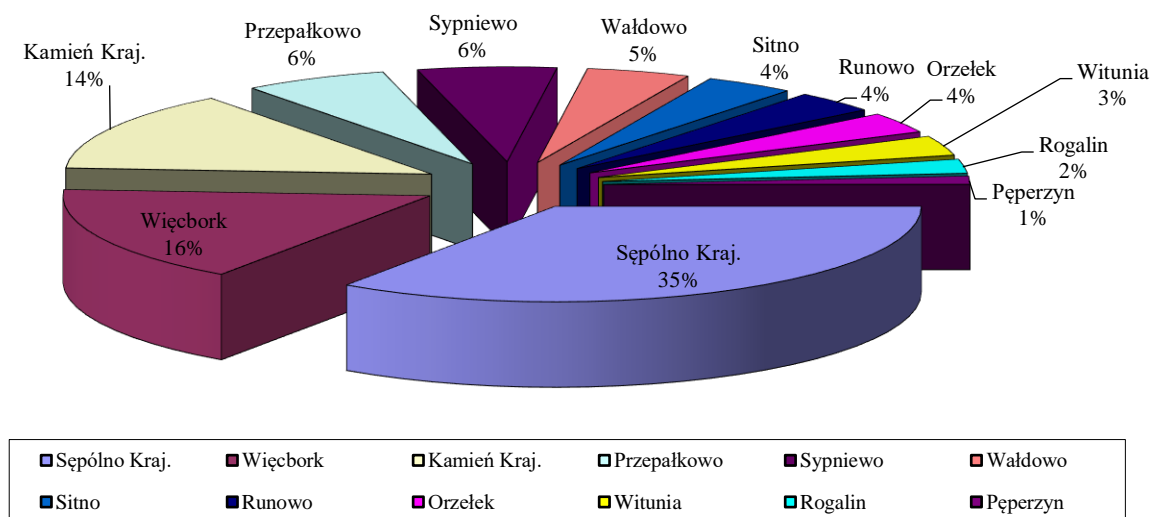
- *Wodociąg publiczny w Pęperzynie* - zaopatrujący miejscowość Pęperzyn,
- *Wodociąg publiczny w Rogalinie* – zaopatrujący miejscowość Rogalin, Tonin, Toninek, Ostrówek, Płosków,

Indywidualne ujęcia wody

- *Ujęcie indywidualne Zakładu Produkcji Mączki Rybnej „ALMOR” w Iłowie*

- Ujęcie indywidualne Zakładu Mleczarskiego w Zalesiu
- Ujęcie awaryjne w Kawłach należące do Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Sępólnie Kraj.

Procentowy rozkład ludności zaopatrywanej z poszczególnych wodociągów

Woda z wodociągów poddawana była systematycznej kontroli jej jakości, prowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. oraz przez przedsiębiorstwa wodociągowe. Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie monitoringu kontrolnego, przeglądowego oraz w ramach nadzoru sanitarnego wykonywane były w akredytowanych laboratorium Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Bydgoszczy. Badania wody wykonywane przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone były w laboratoriach zewnętrznych o udokumentowanym systemie jakości badań, zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Spośród zewidencjonowanych wodociągów powiatu sępoleńskiego 2 największe wodociągi (wodociąg publiczny w Sępólnie Kraj. i Więcborku) objęte były raportowaniem do Komisji Europejskiej.

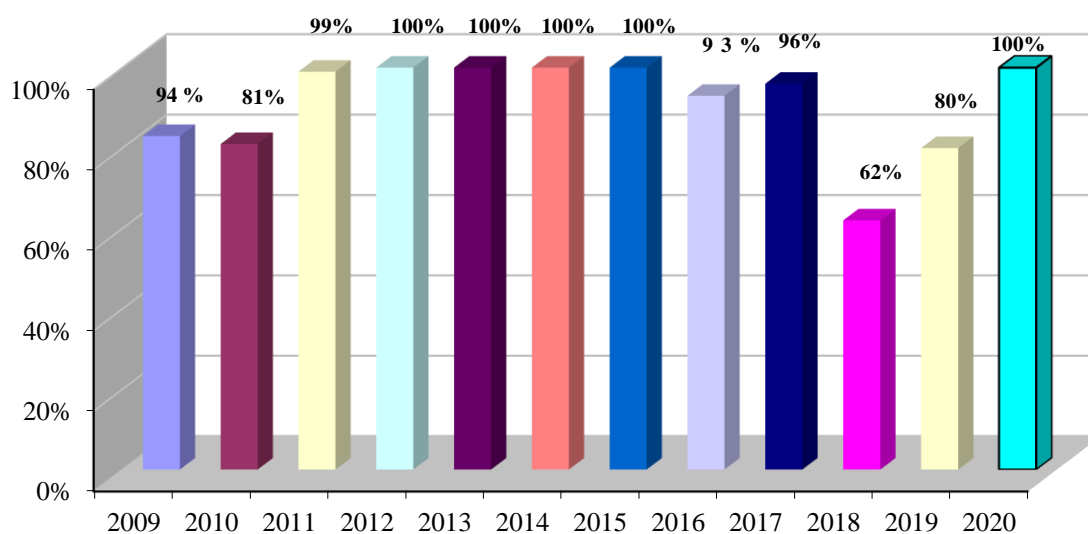
Wszystkie wodociągi przebadano w pełnym zakresie parametrów zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294). W ubiegłym roku ze względu na panującą pandemię i zaangażowanie Inspekcji Sanitarnej w walce z epidemią znacznie ograniczono ilość pobieranych próbek wody. Kontrola jakości wody oparta była głównie na monitoringu wewnętrznym prowadzonym przez administratorów wodociągów. W

2020 roku ogółem w ramach monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu sępoleńskiego pobrano 12 próbek do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych (w tym w 1 próbce określono dodatkowe parametry zamieszczone w części B rozporządzenia Ministra Zdrowia z 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017r., poz.2294). W ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowe pobrały w tym czasie 75 prób.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, woda jest w pełni bezpieczna dla zdrowia, jeśli spełnia określone w nim wymagania.

W ciągu całego roku większość wodociągów dostarczała mieszkańcom wodę o odpowiedniej jakości zgodnej z obowiązującymi normami. Stwierdzone przekroczenia były niewielkie i krótkotrwałe.

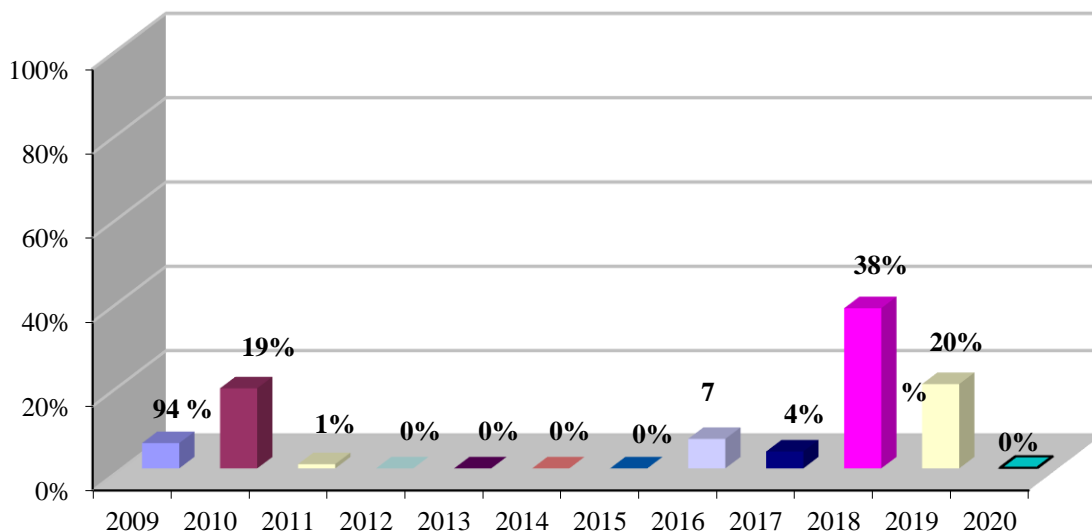
W ciągu całego 2020r. nie odnotowano żadnych przekroczeń które wymagałyby unieruchomienia wodociągu i zapewnienia mieszkańcom zastępczego źródła wody przeznaczonej do spożycia. W jednym przypadku stwierdzono chwilową i miejscową obecność pojedynczych bakterii z grupy coli.

Rozkład procentowy urządzeń wodnych produkujących wodę o odpowiedniej jakości. (stan na 31.12.2020r.)

W wodę niespełniającą wymagań sanitarnych zaopatrywanych było 0 mieszkańców - 0% odbiorców – stan na dzień 31.12.2020r.

Rozkład procentowy mieszkańców powiatu sępoleńskiego zaopatrywanych w wodę o niewłaściwej jakości. (stan na 31.12.2020r.)

W przypadku pojawienia się zanieczyszczeń bakteriologicznych, przedsiębiorstwa wodociągowe podejmowały natychmiastowe działania mające na celu ich wyeliminowanie, a mianowicie najczęściej było to płukanie sieci oraz krótkotrwałe przechlorowanie urządzeń i sieci. Konsumenci o wszystkich przekroczeniach mikrobiologicznych informowani byli w wydawanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. komunikatach.

W przypadku parametrów fizykochemicznych na nadzorowanym terenie najczęściej stwierdza się przekroczenia zawartości żelaza i manganu oraz wskaźnika mętności i barwy wody. Związki tych metali stanowią typowe naturalne zanieczyszczenia wody. W przypadku zaistnienia nieprawidłowości w eksploatacji urządzenia uzdatniającego lub awarii samego urządzenia może dojść do zanieczyszczenia wody przeznaczonej dla konsumentów. Jednakże zwiększona zawartość tych związków nie ma istotnego znaczenia zdrowotnego dla ludzi, natomiast jest uciążliwa, gdyż powoduje zmiany organoleptyczne wody, przyczyniając się do wzrostu barwy i mętności. W 2020 roku nie stwierdzono przekroczeń fizykochemicznych w żadnym z wodociągów. Niewłaściwa barwa stwierdzona w próbkach wody pochodzących z wodociągu publicznego w Przepałkowie jest cechą charakterystyczną tego wodociągu i nieświadczy o zanieczyszczeniu wody.

Przekroczenia parametrów w poszczególnych wodociągach w ciągu całego 2020r.

Wodociąg publiczny w Runowie:

- Wyniki badań wody pobieranej na początku roku wykazywały zwiększoną liczbę mikroorganizmów w 22°C, związane to było z prowadzonym w roku poprzednim postępowaniem administracyjnym. W wyznaczonym terminie przywrócono właściwą jakość wody. Dodatkowo w dwóch próbkach wody stwierdzono niewłaściwą barwę. Niewłaściwa barwa stwierdzona w wodzie w tym wodociągu jest cechą charakterystyczną wody pochodzącej z tego wodociągu, niezwiązaną z występowaniem innych parametrów

mogących mieć na nią wpływ (stężenie żelaza i manganu na bardzo niskim poziomie, często poniżej metody oznaczania).

Wodociąg publiczny w Przepalkowie:

- Obecność bakterii z grupy coli stwierdzono w wodzie pochodzącej z wodociągu publicznego w Przepalkowie. Kontrolne próby po przeprowadzonej natychmiast dezynfekcji nie potwierdziły obecności bakterii z grupy coli, stwierdziły natomiast podwyższoną ogólną liczbę mikroorganizmów w 22 °C. Przed wydaniem decyzji jakość mikrobiologiczna wody w wodociągu publicznym w Przepalkowie została przywrócona do obowiązujących wymagań.

Bieżące wyniki badań jakości wody są publikowane na stronach internetowych przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych, stronach gminy oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. O przypadkach unieruchomienia dostaw wody konsumenci są informowani w formie komunikatów PPIS - które są publikowane i dystrybuowane oraz przekazywane poprzez lokalne media.

W gminach Sępólno Kraj. i Więcbork został wprowadzony system polegający na **informowaniu odbiorców drogą SMS o wszelkich awariach lub planowanych przerwach w dostawie wody.**

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. w 2020r. objął nadzorem **357 obiektów użyteczności publicznej oraz 3 kąpieliska i 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli.**

Obiekty użyteczności publicznej stanowią liczną i różnorodną grupę, co powoduje zróżnicowanie wymagań sanitarnych, jakim powinny odpowiadać obiekty należące do poszczególnych kategorii.

W grupie tych obiektów znajdują się: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, hotele, ośrodki wczasowe, pływalnie, obiekty sportowe, obiekty kulturalne, place zabaw, parkingi, cmentarze, ustępy publiczne, itp.

W **2020r.** Sekcja Nadzoru nad Obiektami Komunalnymi przeprowadzono **64 obiekty oraz 3 kąpieliska i 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli.**

W minionym roku ze względu na trwający stan pandemii przeprowadzono zdecydowanie **mniej kontroli niż miało to miejsce w poprzednich latach.**

Wśród wszystkich obiektów użyteczności publicznej nie odnotowuje się obiektów w bardzo złym stanie sanitarno – technicznym, a stwierdzane nieprawidłowości usuwane są w niedługich okresach czasu.

W 2020r. **nieprawidłowości stwierdzone zostały w przypadku 1 obiektu (salon kosmetyczny),** a dotyczyły niewłaściwego opracowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Została wydana decyzja, a nieprawidłowość w krótkim czasie usunięta.

W związku z trwającym stanem pandemii część kontroli w obiektach hotelarskich, zakładach fryzjerskich, kosmetycznych czy zakładach świadczących łącznie więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej i tatuażu dotyczyła sprawdzania przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów.

Kontrolowano przede wszystkim czy spełniany jest obowiązek zasłaniania nosa i ust za pomocą maseczki lub części garderoby, czy zachowany jest dystans społeczny i odpowiednie odległości pomiędzy stanowiskami świadczenia usług, czy zapewnione są środki do dezynfekcji rąk oraz powierzchni, czy przestrzegany jest obowiązek zapewnienia, aby w miejscu, w którym świadczone są usługi przebywali wyłącznie obsługiwani klienci oraz obsługa (w wyjątkowych przypadkach także opiekun, gdy klient wymaga opieki), czy pracownicy zaopatrzeni są w niezbędne środki ochrony indywidualnej, czy na bieżąco prowadzona jest dezynfekcja narzędzi, sprzętu, powierzchni dotykowych, itp.

W tym zakresie nie stwierdzono rażących uchybień. Nieliczne uwagi dotyczyły nie stosowania się do obowiązku zasłaniania nosa i ust. W tych przypadkach wydawano pouczenia.

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. znajdują się: 1 basen kąpielowy kryty wraz z jacuzzi zlokalizowany przy Zespole Pałacowo – Parkowym w Runowie Kraj., 1 basen kąpielowy kryty wraz z jacuzzi zlokalizowany przy Hotelu Diadem w Jerzmionkach, oraz jacuzzi funkcjonujące przy Centrum Sportu i Rekreacji w Sępólnie Kraj. i jacuzzi w Pałacu Komierowo.

W minionym roku nie przeprowadzono kontroli wymienionych obiektów, gdyż przez dłuższy okres czasu były one nieczynne w związku z trwającym stanem epidemii.

Zarządzający basenami przeprowadzają regularne badania jakości wody na pływalniach, zgodnie z ustalonym harmonogramem.

Przeprowadzane badania jakości wody basenowej wykazują przypadki wzrostu chloru związanego oraz wolnego. Działania naprawcze podejmowane są na bieżąco.

W ciągu całego roku stwierdzono kilkakrotnie zanieczyszczenia mikrobiologiczne na pływalniach:

- W jacuzzi Centrum Sportu i Rekreacji w Sępólnie Kraj. w ciągu minionego roku stwierdzono jednorazowo obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* (w ilości: 3 jtk/100 ml).

Jacuzzi zostało wyłączone z użytkowania i podejmowane były czynności naprawcze zmierzające do usunięcia zanieczyszczenia. Po wykonaniu kontrolnych badań wody otrzymano prawidłowe wyniki parametrów mikrobiologicznych.

- W niecce basenowej w Hotelu „Diadem” w Jerzmionkach stwierdzono jednorazowo obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* (w ilości: 2 jtk/100 ml).

Basen został wyłączone z użytkowania i podejmowane były czynności naprawcze zmierzające do usunięcia zanieczyszczenia. Po wykonaniu kontrolnych badań wody otrzymano prawidłowe wyniki parametrów mikrobiologicznych.

- W jacuzzi zlokalizowanym w Pałacu Komierowo w ciągu całego roku stwierdzono trzykrotnie obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* (w ilości: 2 jtk/100 ml, 21 jtk/100 ml, 6 jtk/100 ml) oraz jednorazowo stwierdzono obecność bakterii *Legionell Sp.* (w ilości 11 jtk/100 ml)

Jacuzzi za każdym razem zostawało wyłączone z użytkowania i podejmowane były czynności naprawcze zmierzające do usunięcia zanieczyszczenia. Po wykonaniu kontrolnych badań wody, potwierdzonych prawidłowymi wynikami jacuzzi zostawało ponownie uruchamiane.

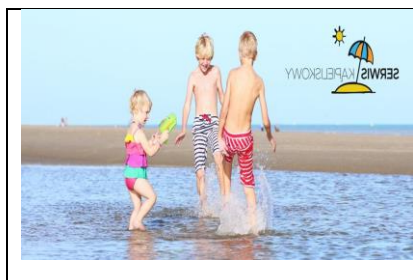
SEZON KĄPIELISKOWY 2020R.

Na terenie powiatu sępoleńskiego w sezonie kąpielowym 2020r. udostępniono **3 kąpieliska** – nad Jeziorem Sępoleńskim, nad Jeziorem Mochel w Kamieniu Kraj. oraz nad Jeziorem Więcborskim, a także **1 miejsce** zwyczajowo wykorzystywane do kąpeli przez okres nie dłuższy niż **30 dni** - nad Jeziorem Konieczno w Lubczy.

W minionym roku przeprowadzono **11 kontroli kąpielisk** (w tym 5 kontroli tematycznych związanych z przestrzeganiem określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z trwającą epidemią) oraz wydano **15 ocen jakości wody** stwierdzające jej przydatność do kąpeli. Przeprowadzono

również **2 kontrole** miejsca zwyczajowo wykorzystywanego do kąpiel i wydano 2 oceny jakości wody stwierdzające jej przydatność.

www.sk.gis.gov.pl

Serwis kąpieliskowy to portal informacyjny Głównego Inspektorat Sanitarnego gdzie znaleźć można wszelkie informacje o jakości wody w kąpieliskach na terenie całego kraju.

NADZÓR NAD OBIEKTAMI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

W 2020r. na obiekty użyteczności publicznej wydano 1 decyzję merytoryczną, 1 decyzję uchylającą, 6 decyzji zezwalających na ekshumację oraz 9 decyzji płatnościowych na obiekty wodne, 3 decyzje merytoryczne na obiekty wodne i 5 decyzji płatnościowych na pozostałe obiekty.

Stan sanitarny placówek ochrony zdrowia.

W 2020r. ewidencja Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Sępólnie Kraj. obejmowała 50 placówek ochrony zdrowia: 1 szpital powiatowy, 22 podmioty lecznicze wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne oraz 27 praktyk zawodowych wykonujących działalność leczniczą.

Pod nadzór Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Sępólnie Kraj. trafiły obiekty nadzorowane wcześniej przez WSSE w Bydgoszczy: Szpital Powiatowy w Więcborku oraz 3 poradnie specjalistyczne Novum Med. Sp. z o. o. w Więcborku i Sępólnie Kraj.

W 2020r. skontrolowano łącznie **4 obiekty** – **3 przychodnie i 1 gabinet stomatologiczny**.

W trakcie kontroli stwierdzono uchybienia w **1 obiekcie** (przychodnia), które zostały usunięte w trybie natychmiastowym – przed wydaniem decyzji.

Nieprawidłowości, jakie stwierdzono nieprawidłowego postępowania z odpadami medycznymi.

We wszystkich placówkach opracowano procedury postępowania z odpadami, bielizną czystą i brudną, procedury dezynfekcji i sterylizacji sprzętu, dezynfekcji powierzchni i rąk.

Dezynfekcja i sterylizacja narzędzi przeprowadzana jest w gabinetach zabiegowych i stomatologicznych. Sterylizacja narzędzi przeprowadzana jest wyłącznie w autoklawach.

W przychodniach oraz w pozostałych gabinetach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne stosuje się narzędzia jednorazowego użytku.

Zaopatrzenie placówek w środki czystości, środki do dezynfekcji, materiały opatrunkowe i bieliznę oceniono jako wystarczające.

Większość obiektów lecznictwa otwartego stosuje głównie bieliznę jednorazowego użytku. Niektóre z nich przekazują odzież ochronną i sporadycznie prześcieradła do Szpitala Powiatowego NZOZ „Novum – Med.” Sp. z o.o. w Więcborku, który kieruje je następnie do firmy „Cito – Net” w Bydgoszczy. Jedynie bielizna pochodząca z przychodni w Kamieniu Kraj. prana jest we własnej pralni na terenie przychodni.

Część placówek zawarła umowy na odbiór odpadów medycznych ze Szpitalem Powiatowym NZOZ „Novum – Med.” Sp. z o.o. w Więcborku, skąd są one odbierane przez firmę „ECO – ABC” z Bełchatowa. Pozostałe obiekty posiadają umowy na odbiór i unieszkodliwianie odpadów medycznych ze spalarnią przy Szpitalu Specjalistycznym w Chojnicach, firmą „Emka” z Żyrardowa lub z firmą „REMONDIS MEDISON” Sp. z o.o. z Dąbrowy Górniczej.

Wszystkie placówki ochrony zdrowia na nadzorowanym terenie powiatu sępoleńskiego zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych.

WARUNKI SANITARNO – HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Kluczowe kierunki działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie prowadzonego nadzoru sanitarnego w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy określone były w wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego. Bieżący nadzór sanitarny obejmował również kontrolę przestrzegania przepisów prawa z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie pandemii COVID-19.

- przestrzeganiem zasad, przepisów higieny pracy i warunków środowiska pracy,
- przestrzeganiem zasad, przepisów higieny pracy i warunków środowiska pracy, w związku z stanem epidemii wirusa SARS CoV-2,
- przestrzeganiem przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne i ich mieszaniny lub wyroby obowiązków wynikających z przepisów prawa,
- przestrzeganiem przepisów w zakresie szkodliwych czynników biologicznych występujących w środowisku pracy,
- przestrzeganiem przepisów w zakresie wprowadzania i stosowania w działalności zawodowej produktów biobójczych,
- przestrzeganiem przepisów w zakresie szkodliwych czynników rakotwórczych i mutagennych w środowisku pracy – kontrole warunków pracy podczas prac związanych z rozbiórką azbestu,
- wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

Jednym w priorytetowych elementach działalności pionu higieny pracy jest prewencja oraz prowadzenie postępowań w sprawach chorób zawodowych.

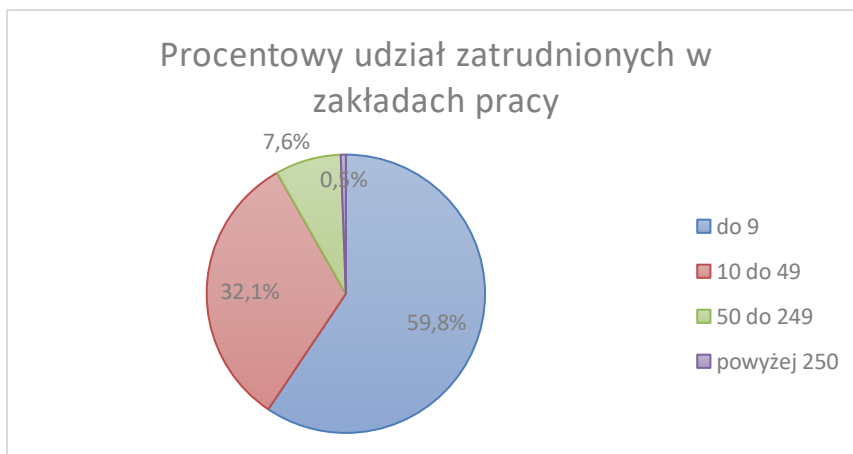
Struktura zatrudnienia

Pod nadzorem bieżącym Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj. znajduje się **171 zakładów pracy**, w których zatrudnionych jest **3439 osób**. Wśród

zakładów przeważają mikroprzedsiębiorcy zatrudniający do 9 pracowników oraz przedsiębiorstwa małe zatrudniające do 49 osób.

Większość nadzorowanych obiektów stanowią zakłady przetwórstwa drewna, produkcji mebli, branży spożywczej oraz zakłady zajmujące się handlem detalicznym. Pozostałą grupę stanowią: zakłady produkujące wyroby ze stali, warsztaty samochodowe, firmy handlowo – usługowe, firmy budowlane i produkcji materiałów budowlanych, firmy transportowe.

Rysunek 1. Struktura zatrudnienia w nadzorowanych zakładach

Nadzór bieżący nad środowiskiem pracy

Rok 2020 ze względu na pandemię wirusa SARS CoV-2 był wyjątkowym rokiem pod względem wykonanych kontroli. Przeprowadzono zaledwie **11 kontroli**, w tym **4 kontroli kompleksowych**,

1 kontrolę sprawdzającą oraz 6 kontroli tematycznych. Wydano **1 decyzję** z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego, w których ujęto łącznie **2 nakazy** (nieprawidłowości) dotyczące poprawy stanu sanitarno – higienicznego pomieszczeń higienicznosanitarnych.

CHOROBY ZAWODOWE

Realizując zadania dotyczące nadzoru nad zdrowotnymi warunkami środowiska pracy, prowadzi się również postępowanie administracyjne w zakresie występowania chorób zawodowych. W związku z wykonywaną pracą mogą pojawić się u pracownika różne schorzenia, które jeśli są ujęte w wykazie chorób zawodowych mogą być uznane za chorobę zawodową.

W roku 2020 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., prowadził 1 postępowanie w sprawie podejrzenia choroby zawodowej (oraz choroby zakaźnej lub pasożytniczej albo ich następstwa – borelioza). Sprawa nadal jest w toku.

NADZÓR NAD PRZESTRZEGANIEM ZAPISÓW USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzą stały monitoring przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie. Zgodnie z definicją określoną w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu

narkomanii nowa substancja psychoaktywna to każda substancja lub grupy substancji pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w formie czystej lub w formie preparatu działająca na ośrodkowy układ nerwowy, inna niż substancja psychotropowa i środek odurzający, stwarzająca zagrożenia dla zdrowia lub zagrożenia społeczne porównywalne do zagrożeń stwarzanych przez substancję psychotropową lub środek odurzający, lub które naśladują działanie tych substancji. Pod pojęciem środka zastępczego (tzw. „dopalaczy”) należy rozumieć produkt zawierający substancję o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, który może być użyty w takich samych celach jak środek odurzający, substancja psychotropowa lub nowa substancja psychoaktywna, których wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu nie jest regulowane na podstawie przepisów odrębnych; do środków zastępczych nie stosuje się przepisów o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Na terenie powiatu w roku 2020 **nie stwierdzono wprowadzania do obrotu środków zastępczych.**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. na bieżąco współpracuje z Komendą Powiatową Policji w Sępólnie Kraj. w zakresie nadzoru bieżącego i działań profilaktycznych dotyczących środków zastępczych, prowadzi liczne akcje informacyjne, pogadanki w szkołach, informacje na stronie internetowej oraz portalu FACEBOOK.

W celu ograniczenia zagrożeń, jakie powodują środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne, w tym podejmowania działań w zakresie wczesnego ostrzegania, nowelizacja ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii zobligowała organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej do prowadzenia rejestru zatruc środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi. W naszym powiecie nie odnotowano do tej pory żadnego przypadku podejrzenia zatrucia „środkiem zastępczym”.

WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH

Działalność i kompetencje Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży obejmują sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące:

- stanu sanitarno – higienicznego i technicznego placówek oświatowo-wychowawczych
- higieny procesu nauczania
- warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach
- warunków do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania
- nadzoru nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży.

Rok 2020 był rokiem szczególnie trudnym dla funkcjonujących placówek oświatowych wynikający z ograniczeń podyktowanych czasowymi ograniczeniami w funkcjonowaniu tych obiektów. Część z placówek z chwilą wprowadzenia nauki online w dniu 16 marca 2020 r. nie powróciła do stacjonarnej nauki, aż do okresu wakacyjnego, a te które mogły funkcjonować musiały dostosować się do obowiązujących wytycznych opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Edukacji oraz Głównego Inspektora Sanitarnego. Wszystkie obowiązujące wytyczne były przesyłane do szkół i placówek na bieżąco. Ponowna zmiana organizacji nauki zaszła od 9 listopada 2020 r., która już w niepełnym zakresie trwa do chwili obecnej. Współpraca z szkołami i innymi placówkami polegała głównie na działaniach związanych z zwalczaniem skutków epidemii. Wydano **81 pozytywnych opinii** dotyczących unieruchamiania przez dyrektorów placówek oświatowych w związku z zachorowaniami wychowanków, uczniów, personelu na COVID-19.

Z końcem roku 2020 rozpoczęto przygotowania do akcji badania na obecność wirusa SARS-CoV-2 personelu zatrudnionego w placówkach oświatowych – nauczycieli klas I-III,

personelu pomocniczego i administracyjnego oraz nauczycieli przedszkoli i żłobków. Łącznie w trakcie całej akcji wykonano 167 badań.

W 2020 r. Państwowa Inspekcja Sanitarna obejmowała nadzorem:

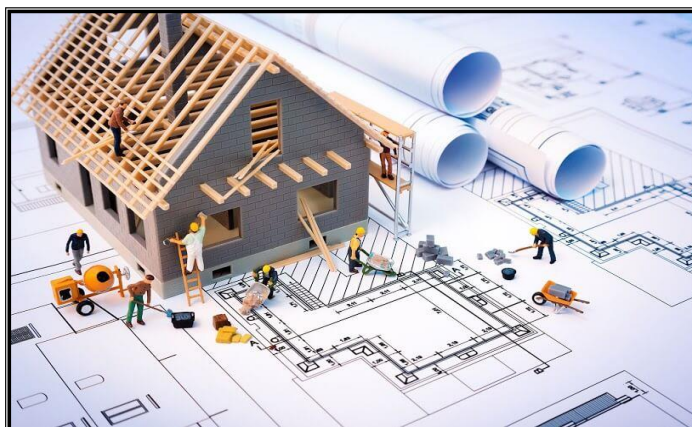
a) placówek stałych - 51 (1 żłobek, 2 kluby dziecięce, 8 przedszkoli, 1 gminna pracownia edukacji kulturalnej, 21 szkół podstawowych, 2 zespoły szkół, 2 świetlice terapeutyczne, 2 schroniska młodzieżowe, 1 warsztat terapii zajęciowej, 2 licea ogólnokształcące, 3 zespoły szkół ponadpodstawowych, 1 specjalny ośrodek szkolno – wychowawczy, 1 poradnia psychologiczno – pedagogiczna, 4 domy dziecka);

b) placówek sezonowych – 29 (5 placówek wypoczynku zimowego, 24 placówek wypoczynku letniego).

W roku 2020 przeprowadzono **47 kontroli sanitarnych**, w tym 8 kontroli kompleksowych, 10 kontroli tematycznych i 29 kontroli wypoczynku. Wydano 1 decyzję zmieniającą termin realizacji uchybień.

W pierwszym półroczu 2020r. w związku ze zmianami organizacyjnymi w funkcjonowaniu Państwowej Inspekcji Sanitarnej pod nadzór Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Krajeńskim trafiły placówki dla którego organem założycielskim jest Starostwo Powiatowe w Sępólnie Krajeńskim, a nad którymi bieżący nadzór sprawował Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy. W związku z powyższym liczba placówek stałych będąca pod bieżącym nadzorem sanitarnym z obszaru Higieny Dzieci i Młodzieży wzrosła o 10 (2 licea ogólnokształcące, 2 zespoły szkół ponadpodstawowych, 1 specjalny ośrodek szkolno – wychowawczy, 1 poradnia psychologiczno – pedagogiczna, 4 domy dziecka).

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Istotnym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej z zakresu zdrowia publicznego jest eliminowanie nieprawidłowości natury sanitarnej już na etapie programowania, planowania, projektowania, realizacji i dopuszczania do użytkowania obiektów budowlanych.

Zadania te realizuje się poprzez:

1. Opiniowanie prognozy oddziaływania na środowisko do projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
2. Uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.
3. Uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących:
  - a. budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
  - b. nowych materiałów i procesów technologicznych przed ich zastosowaniem w produkcji lub budownictwie.
4. Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.
5. Inicjowanie przedsięwzięć oraz prac badawczych w dziedzinie zapobiegania negatywnym wpływom czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi.

6. Uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.
7. Wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.
8. Uzgadnianie warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji środowiskowej.
9. Wydawanie opinii, w sprawach przedsięwzięć wspomaganych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej.

Ogółem w 2020r. rozpatrzono następujące sprawy:

1. Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (niezbędne w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć) na podstawie Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 247):
  - **24 opinii** co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
  - **5 opinii** przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
2. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko zgodnie z Ustawą z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 247):
  - **4 opinii** dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
  - **2 opinie** dotyczące zaopiniowania projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.
3. Dopuszczenie do użytkowania budynków zg z art. 56 Ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 1333 z późn. zm.):
  - dokonano ogółem **9 kontroli**,
  - wydano **9 opinii** dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych.

Kontrole obiektów budowlanych dotyczyły zakończenia:

- zakończenia przebudowy i zmiany sposobu użytkowania części budynku gospodarczego na lokal usługowy,
- budowy budynku posterunku energetycznego,
- budowy budynku magazynowego z wydzieloną częścią socjalno – biurową,
- budowy budynku mieszkalnego wielorodzinnego x 2,
- budowy budynku biurowo-usługowo-handlowego,
- budowy budynków rekreacyjnych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną,
- budowy 3 hal namiotowych magazynowych wraz z infrastrukturą zewnętrzną,
- budowy drewnianej wiaty z kominkiem, grillem i wędzarnią.

4 obiekty wykazały poniższe nieprawidłowości, które polegały na:

- braku badania jakości wody potwierdzającej prawidłową jakość do spożycia przez ludzi,
- braku nawiewników w oknach w poczekalni,
- braku nawiewników okiennych umieszczonych w stolarce okiennej we wszystkich pokojach mieszkalnych,
- braku nawiewników w pomieszczeniu gabinetu kosmetycznego
- braku na ścianie powierzchni zmywalnej, nienasiąkliwej i odpornej na działanie wilgoci w pomieszczeniu gabinet kosmetyczny wokół zlewozmywaka i wanny do wysokości 2,10 m od poziomu posadzki,
- braku wentylacji mechanicznej w pomieszczeniu gabinetu kosmetycznego,
- braku wyznaczonych miejsc postojowych dla samochodów osobowych.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano **9 opinii z uwagami**, z klauzulą, że w/w uwagi należy wykonać przed rozpoczęciem użytkowania obiektów.

Inwestorzy pisemnie poinformowali Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Krajeńskim o wykonaniu w/w nieprawidłowości.

4. Uzgodnienie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych na podstawie art. 3 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 195).

Wydano ogółem **17 uzgodnień – w tym 1 uzgodnienie z uwagami dotyczące budowy gabinetu kosmetycznego.**

Na podstawie przedstawionego projektu budowlanego wynikało, że w obiekcie nie zaprojektowano miejsca do sterylizacji narzędzi wielorazowego użytku, w związku z

czym nałożono warunek, że w gabinecie kosmetycznym nie mogą być wykonywane zabiegi z użyciem narzędzi wielorazowego użytku.

WNIOSKI

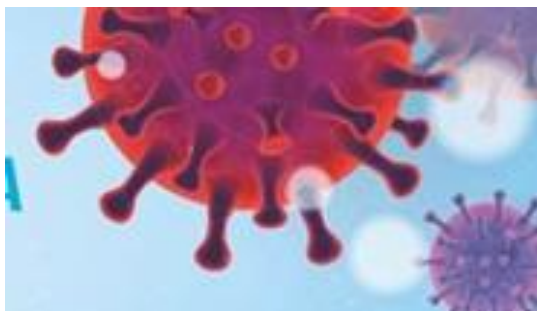
Ponadto na stanowisku ds. zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowana jest współpraca z poszczególnymi sekcjami PSSE Sępólnie Krajeńskim tj.: higiena pracy, sekcja nadzoru nad obiektami komunalnymi, sekcja higieny żywności, żywienia i PU oraz stanowisko ds. higieny dzieci i młodzieży. Współpraca dotyczy wspólnych kontroli w zakresie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych oraz uzgodnień dokumentacji projektowych – obiektów będących pod nadzorem PSSE Sępólnie Krajeńskie.

Porównując rok 2020r. do roku poprzedniego na stanowisku ds. zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydano o 70 opinii mniej. Powodem była mniejsza ilość wniosków budowlanych składanych przez Inwestorów ze względu na stan epidemii.

Ponadto w 2020r. pracownik zapobiegawczego nadzoru sanitarnego realizował również działania związane z zapobieganiem oraz zwalczaniem zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 tj. codzienne wywiady epidemiologiczne, sprawozdania/raporty, obsługa systemu ogólnopolskiego EWP i SEPIS.

W 2020r. na stanowisku zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydano: 112 stanowisk w tym 21 decyzji.

EDUKACJA I PROFILAKTYKA W DOBIE PANDEMII

Państwowa Inspekcja Sanitarna koordynuje każdego roku szereg programów i przedsięwzięć, których celem jest ograniczenie występowania chorób, profilaktyka uzależnień czy też promocja zdrowego stylu życia. W roku 2020 kierunki działalności oświatowo – zdrowotnej realizowanej przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Sępólnie Kraj. wyznaczone były przez wystąpienie na terenie kraju pandemii. Realizowane przez Inspekcję Sanitarną przedsięwzięcia zdrowotne oraz programy edukacyjne zostały wstrzymane przez zamknięcie placówek oświatowo-wychowawczych. Działania edukacyjne i profilaktyczne skupiły się wokół profilaktyki zakażeń koronawirusem wśród mieszkańców powiatu sępoleńskiego

Tak jak cała rzeczywistość w stanie pandemii, tak też zmieniła się droga przekazu edukacji – jej istotę stanowił Internet, w tym media społecznościowe. W roku 2020 Powiatowa Stacja Sanitarno -Epidemiologiczna w Sępólnie Krajeńskim w celu lepszego kontaktu ze społeczności lokalną uruchomiła stronę Facebook, gdzie codziennie aktualizowane są nie tylko istotne informacje z zakresu pandemii, ale również wiele innych istotnych wiadomości z zakresu działalności Inspekcji Sanitarnej.

Każdego roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sępólnie Kraj. każdego roku koordynuje realizację wielu programów i przedsięwzięć zdrowotnych, dotyczących promocji zdrowego stylu życia i profilaktyki chorób. Kontynuacja tych inicjatyw możliwa będzie po ponownym uruchomieniu placówek oświatowo-wychowawczych.

STOP DOPALACZOM

BIEG PO ZDROWIE

ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ

DOPALACZE - TRZECIA STRONA ZJAWISKA

TRZYMAJ FORMĘ

SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY
EKOLOGICZNE

CHROŃ SIĘ PRZED KLESZCZAMI
WSZYSTKIMI SPOSOBAMI

KRAJOWY PROGRAM ZAPOBIEGANIA Z
ZAKAŻENIOM HIV

PROFILAKTYKA CHOROÓB
NOWOTWOROWYCH

Podstępne
WZW

Znamie !
Znam je ?

AKCJA ZDROWOTNA „BEZPIECZNE WAKACJE“ w roku 2020

Pod nazwą „Bezpieczne Wakacje“ prowadzona jest - we współpracy z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Kraj. - edukacja dla uczestników wypoczynku letniego i zimowego. Głównym celem przedsięwzięcia jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież i dorosłych. Edukacja obejmuje zagadnienia mające przybliżyć osobom wypoczywającym wiedzę na temat zagrożeń, z którymi mogą się spotkać w czasie wypoczynku. W roku 2020 edukacja w ramach przedsięwzięcia obejmowała także profilaktykę zakażeń koronawirusem.

Uczestnicy zgrupowania sportowego w Centrum Sportu i Rekreacji w Sępólnie Kraj.

**Dane teleadresowe Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej
w Sępólnie Krajeńskim i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno –Epidemiologicznej
w Bydgoszczy**

Stacja	Adres pocztowy e-mail	Telefony
PSSE Sępólno Kraj.	89-400 Sępólno Kraj. ul. Kościuszki 28 psse.sepolnokrajeńskie@pis.gov.pl www.gov.pl/web/psse-sepolno-krajenskie www. bip13.pwisbydgoszcz.pl	+ 48 222 500 115 – Całodobowa infolinia dla obywatela w sprawach kwarantanny i zdrowia.
WSSE Bydgoszcz	85-031 Bydgoszcz ul. Kujawska 4 org@pwisbydgoszcz.pl https://www.gov.pl/web/wsse- bydgoszcz/kontakt-wsse www.bip.pwisbydgoszcz.pl	Chcesz uzyskać odpowiedź online? Pytania i odpowiedzi oraz chat 24/7 dostępne są pod adresem: https://www.gov.pl

